

DEVİRİM YOLU ENGEBELİDİR-DOLAMBAÇLIDIR,SARPTIR.

HER ENGEBEDE DÜŞEN GERİLLALAR VARDIR.

DÜŞEN GERİLLALARIN KANI DEVİRİM YOLUNU KIZILLAŞTIRIR-AYDINLATIR.

DÜŞEN GERİLLALAR ÖLMEZLER...

ONLAR EMEKÇİ HALKIN KALBİNDE RÜHUNDA VE BİLİNCİNDE YAŞARLAR.

...VE ONLAR LİDERLERDİR.

YOLUMUZ : DEVİRİM YOLUNDA DÜŞENLERİN YOLUDUR...

Ülkemizin solunda tam bir keşmekeş hüküm sürmektedir. Öyleki, aynı revizyonist tezleri temel alan ve bunları değişik ambalajlarla piyasaya süren, kendi öz gücünün dışında başka güçlere bel bağlayan çeşitli oportunist fraksiyonlar, en sert bir şekilde birbirlerini oportünizmle, pasifizmle, ihanetle v.s. suçlamaktadırlar. Kendi aralarında taktik ayrılık sayılamıyacak ufak değerlendirme veya deyiş farklarının etrafında fırtına koparmaktadırlar.

Sözde yapılan ideolojik polemiklerde utanmazca yapılan tafriflerin, küçük burjuva çığırkanlıklarının, "Biz biliriz, eskiyiz" ukalalıklarının tozu dumanı içinde tam bir kör dögüşü yıllardır süregelmektedir.

Ülkemizde güçlü bir proleteria hareketinin olmaması dolayısıyla, sol da ideolojik seviye yüksek değildir. Bu yüzden böyle bir ortamda neyin doğru doğru olduğu, neyin eğri olduğu ayırt edilemez olmuş; herşey birbirinin içine girmiştir. Marxist-Leninist Devrim Teorisinin özünün kaybolduğu bu ortamda, oportünizmin çeşitli biçimlerinin orijinal "Devrim" teorileri, Marx, Engels, Lenin, Stalin Mao Zedung, Ho Chi Minh ... adına: onların yazılarına atıflar yaparak tezgâhlanmaktadır. Öyleki, oportünizmin bu türü Lenin'in yazılarına kaynak alarak, diğer tarafı hainlikle suçlarken, öteki tarafda Mao ve Lin Piao'nun yazıhalarının kaynak alarak kendilerini suç luyanları revizyonizmle suçluyor.

Marxizm son derece derinliği olan, son derece karmaşık bir doktrindir. Marxizm, sürekli olarak derinleşip zenginleşir hayatın gerçekleri karşısında, kendini aşan bir doktrindir. Marximde esas olan lâfızlar değil, muhtevadır, Lenin'in deyişiyle Marxizmde değişmeyen tek şey: onun yaşayan ruhu olan Diyalektik metottur. Diyalektiğin iki ana unsuru olan zaman ve mekân kavramları dikkate alınmazsa; Marx ve Engels'e göre Lenin'in, Stalin'e göre Mao Tse Tung, ve Mao'ya göre de Emperyalizmin üçüncü bu bahsetmek mümkündür.

Oportünizm her yerde ve her zaman bilimsel Sosyalizmi tahrifte iki metoda başvurur: Ya zaman ve mekân kavramlarını dikkate almadan, Marxizm us talarının başka tarihsel şartlar için ileri sürdükleri ve yaşanan döneme nemde eskimiş olan tezlere dört eller sarılırlar; bu tezleri kendi sapma sına dayanak yapmaya çalışır. Veya Marxizm, Lenin'in her şart altında gerçek tezlerini "zaman ve mekân değişmiştir, o yüzden geçerli değildir" diyerek Marxizmi revize ederler.

Dünyanın her ülkesinde olduğu gibi, Ülkemizde de oportünizmin her türü her iki metoda başvurarak Marxiz-Leninizmi tahrif edip, devrimci militanların kafalarını karıştırmaya çalışmaktadır.

Biz bu yazıyı kaleme alırken, özellikle bu gerçeği dikkate aldık. Devrim anlayışımızı, buna bağlı olarak örgüt ve çalışma tarzı anlayışımızı, Marxist devrim teorisini; zaman içinde derinleşip zenginleşmesinin nasıl bir rota izlediğini belirterek ortaya koymaya çalıştık. Aslında bilimsel sosyalizmin tahlilinde soyuttan somuta değil de, somutun tahlillerinden soyuta doğru gidilir. Fakat ülkemizin solu, özel bir durum arz etmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi solda varolan keşmekeş doktrininin özü kaybolmaktadır, kaybolmuştur. Bu yüzden soyuttan başlayarak, meseleyi en baştan ele alıp, zaman içinde nasıl derinleştiğini ortaya koyarak

somuta inmeye karar verdik.

Böylece bir kere daha, bu kördüğünü içinde özü kaybolan Marxist Devrim Teorisini ortaya koymuş olacağız. İkinci olarak da oportünizmin her türünün sözde ideolojik polemikleri ile militan arkadaşlarımızın kafalarını karıştırmalarına geniş ölçüde engel olacağız. Oportünizmin tahriflerini tam olarak engellemeye elbette imkân yoktur. Ne varki, meseleyi tam bir açıklıkla ortaya koymak mümkündür. Bu da oportünizmin tahrifatını geniş ölçüde etkisiz kılar. İşte bu nedenlerle tahlillerimizde soyuttan somuta doğru bir metot izledik.

Meseleyi üç kısımda inceledik. 1. kısım Marx-Engels ve Lenin dönemlerinin Marxist Devrim Teorisini ihtiva etmektedir. 2. kısım iki taktik te formüle edilmiş olan Leninin Kesintisiz Devrim Teorisinin, bizzat Lenin tarafından derinleştirilmesi; bu teorinin sömürge ve yarı sömürge ülkelerin pratiklerine uygulanması; Stalin'in yönetimindeki Komünter'in ve Mao'nun, Lenin'in bu önerisini ayrı ayrı yorumlamaları; kapitalist olmıyan yok tezinin özü ve milli demokratik devrim teorisini ihtiva etmektedir. 3. kısım ise Emperyalizmin ayırdedici özellikleri, Leninin önerisinin yeni şartlar altında derinleşip zenginleşmesi ve yarı sömürge ülkelerin devrim stratejisi, Küba Devriminin devrimci ve revizyonist yorumları ve Türkiye Devriminin yolu bölümlerini kapsıyacaktır. Ayrıca her bölümde konu ile ilintili olan meselelerde ülkemizdeki oportünizm in her türlü eleştirisi yer almaktadır

D E V R İ M İ N T A N İ M İ : Marxist Devrim Teorisi hem determinist hem de volanteristtir, "İradecidir". Buikili yön dialektik bir bütünü oluşturmaktadır. Devrimin olabilmesi için maddi bir temelin varlığı şarttır. Üretici güçler devrim için gerekli belli bir seviyede olursa devrim olabilir. Bu anlamda Marxist devrim Teorisi deterministtir. Fakat sadece, devrimin zaferi için, üretici güçlerin belli bir seviyede olması, objektif şartların olgun olması yetmez. Devrimin zaferi için İHTİLALCI İNSİYATİF gereklidir. Bu anlamda Marxist Devrim Teorisi volanteristtir.

Proleteryanın yönetimi ele geçirebilmesi için, üretim ilişkileri ile üretici güçlerin arasındaki gelişkinin tam bir antagonizm kazanması, son haddine varması gerekmektedir! Devrim Kavramı, burada proleterya devrimi veya proleterya hegemonyasında demokratik devrim anlamında kullanılmaktadır. "Proleterya, daha doğrusu öncü müfrezesi bu zıtlığı çözümlemek için, devrimci sınıfları kendi tarafına çekerek ileri fırlar, karşı tarafın baskı ve cebrini, bertaraf edip, eski devlet mekanizmasını parçalıyarak kendi politik hegemonyasını kurarak " Sosyalist devrimde proleterya diktatoryasını; demokratik devrimde ise halk diktatoryasını kurar" kendi iktidarına uygun alt yapı düzenlemelerine geçip, sınıfsız topluma kadar devrimi süreklili kılar.

" Devrim, politik iktidarın ele geçirilmesidir, veya devrim burjuva üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçiştir" şeklinde karşı karşıya getirilmeye çalışılan bu iki tanım, kendi başlarına hem doğru hem de yanlıştır. Yanlışıkları eksik olmalarından dolayıdır. Marxist Devrim Teorisinde böyle karşı karşıya getirilen bir ikilem yoktur. İktidar meselesi her devrimin ana meselesidir. Ama bütünü değildir. "Proleterya ve müttefiklerinin iktidarı ele geçirmesidir" şeklindeki devrim tanımı tek başına eksiktir ve doğayısıyla her eksik tanım gibi yanlıştır. Tarihte proleteryanın iktidarı ele geçirdiği halde sosyal dönüşümü sağlayamadığı, Paris Komünü gibi birçok devrimci girişim olmuştur. Bu tanıma göre bütün bu hareketleri devrim saymak gerekecektir. Aynı şekilde ikinci kavram da eksik olduğu için nitelik belirleyici değildir. Yine bu tanıma göre "Yukarıdan Devrimle" Almanyayı Feodalizmden, kapitalizme yükselten

Şiddetle

Bismark yönetimini de devrimci saymak gerekecektir.

Marxist devrim anlayışı, sürekli kesintisiz bir ihtilal sürecini öngörmektedir. Devrimin halkın girişimiyle devrimci girişimiyle "aşağıdan yukarı mevcut devlet cihazının parçalanarak politik iktidarın ele geçirilmemesi ve bu iktidar aracılığıyla-yukarıdan aşağı doğru daha ileri bir üretim tarzının, düzeninin örgütlenmesidir."

İşçi sınıfının tarih sahnesine bağımsız bir güç olarak çıkmasından itibaren, sosyalist harekette sapmalar daima devrim teorisinin bu iki niteliğinden birinin abartılması veya ihmal edilmesi şeklinde ortaya çıkmıştır, çıkmaktadır.

I ? B Ö L Ü M

TEKEL ÖNCESİ MARXİZMDE DEVRİM TEORİSİ

I-MARX VE ENGELS'TE DEVRİM KAVRAMLARI

Marx ve Engels'te politik devrim, sosyal devrim, sürekli devrim olmak üzere üç tip devrim kavramı görmektediriz. "Sürekli Devrim'i" 3. maddede inceleyeceğiz. Marx ve Engels'e göre politik devrim, politik iktidara o tarihsel süreç içinde daha ilerici bir yönetimin geçmesidir. Bir hareketin politik devrim olması için halk kitlelerinin, "halk siyasi bir kavramdır: içinde bulunan devrimci aşamaya göre biraraya gelen çıkarları mevcut hakim sınıflara karşı olan sınıfların kompozisyonudur" en azından önemli bir kısmının iktidara yönelik bir mücadelesinin olması şarttır. Ancak kitlelerin ayaklanması sonucu, iktidarın devrimci ellere geçmesi halinde politik devrimden bahsedilebilir. Marx ve Engels'e göre: "Eğer bir politik Devrim sosyal dönüşümü sağlarsa, o aynı zamanda sosyal bir devrimdir. Sağlanmazsa politik devrim olarak kalır. Engels'in, Manifesto'nun 1888 tarihli İngilizce baskısına önsözündeki komünist işçi tanımı şöyledir: "İşçi sınıfının politik devrimlerin yetersizliğine inanmış ve toptan bir sosyal değişimin zorunluluğunu ilân etmiş olan her bir kesimi kendisine ~~ve~~ komünist diyordu, Man. s. 24"

İkinci olarak Marx ve Engels'e göre; bir hareketin politik bir devrim sayılabilmesi için, bu hareketin sonucunda oluşan yönetimin ilerici ve demokratik olması şarttır. Marx'ın bu tanımı tekel öncesi burjuva topluma ilişkindir. Marx ve Engels'deki ilerici ölçü olarak diyor ki Marx: "Kamu kredisi ile özel kredi, bir devrimin şiddetini ölçmeye yarayan ekonomik termometrelerdir. Onların düştüğü oranda, devrimin yıkıcı ve yaratıcı gücü yükselir, Fransada sınıf Müc. s. 53" Bu ölçü çağımızdaki sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki sözde ilerici, anti emperyalist; özde ise emperyalizmin iktidar değişikliğinden başka birşey olmayan yönetim yenilenmesiyle; gerçekten ilerici, milliyetçi, bir küçük burjuva iktidarını ayırtmakta geçerlidir."

Kamu kredisi ve özel kredilere sadece ve sadece bir tek yönetim öldürücü darbeyi vurabilir. O da Proleterya yönetimidir. Bu bakımdan, burjuva toplumu zemininde yıkıcı şiddeti ve yaratıcı gücü en yüksek olan politik devrim proleterya devrimidir. Bu devrim aynı zamanda sosyal dönüşümü de sağlar, "Sosyal Devrim". Çünkü bu devrim burjuva kredisini ve borşayı ortadan kaldıracaktır. Bu iş burjuva üretim ve rejiminin ortadan kalkması demektir; yeni bir sosyal ve ekonomik düzene geçmektir.

1848 ŞUBAT DEVRİMİ POLİTİK BİR DEVRİMDİR. Malıaristokrasiyi hedef alan devrim, kamu kredisi ve özel kredilere öldürücü darbeyi indirememiş fakat onları sınırlandırmıştır. Şubat devrimi, burjuva yönetimine son vermemiş fakat sadece gerici bir fraksiyonun yönetimine son vermiştir. Demokratik hak ve özgürlüklerin çerçevesini genişletmiş ve derinleştirmişti. Şubat devrimi burjuva devrimine son veremediği için, bir sosyal devrim değildir. Ama kitlelerin ayaklanması sonucu, malı Aristokrasinin

gerici yönetimi alacağı edildiği ve yerine ifadesini, sosyal sınıfların bulan, daha ilerici bir yönetim iktidara geldiği için bir politik devrimdir.

Marx'ın sosyal devrim tanımına "Gerçek devrim demektir buna" Burjuva üretim tarzından daha ileri bir üretim biçimine geçişi temel almaktadır. Bu konuda diyor ki Marx: "Gelişmelerin belirli bir aşamasında toplumun maddi üretim güçlerinin, o zamana dek içinde hareket ettikleri mevcut üretim güçleriyle ilişkileriyle, ya da bunların hukuki ifadesinden başka birşey olmayan mülkiyet ilişkileriyle çelişkiyi düşerler. Bu ilişkiler üretim güçlerinin gelişmesi sonucunda ortaya çıkmış şekiller olmaktan çıkıp, bu gelişmeler önünde engel niteliğine bürünüyorlar. O zaman toplumsal Devrim çağı başlar. İktisadi temeldeki değişme kocaman üst yapıyı, büyük ya da az bir hızla devirir. Bu altüst oluşların incelenmesinde daima; iktisadi üretim şartlarının maddi alt üst oluşlarıyla-ki bu bilimsel olarak tesbit edilebilir-, hukuki, siyasi, dini ya da artistik, felsefi biçimleri, kısacası insanların bu çatışmanın bilinci ne vardıkları ve onu sonuna kadar götürdükleri ideolojik şekilleri ayırt etmek gerekir. İçerdiği bütün üretici güçler gelişmenin önce bir sosyal şekillenme asla yok olmaz: Yeni ve daha yüksek üretim ilişkileri, bu ilişkilerin maddi varlık şartları eski toplumun bağrında çiçek açmadan asla gelip yerlerini alamazlar. (Ek. Pol. Elş. Kat. s. 23-24)

Hem görüleceği gibi Marx ve Engels'in devrim teorilerinde ağır basan yan, ekonomik ve sosyal determinizmdir. Valanterizmin rolü, maddi koşulların belirleyici çerçevesi içersindedir. Bu anlayışa göre, Politik Devrim Sosyal devrimin tamamlayıcısıdır? Politik Devrim, maddi şartların belirleyici çerçevesi içinde ihtilalci insiyatifin ürünüdür. "Proleter ya Devrimi deyince, politik ve Sosyal Devrim kastedilir."

Unsurlarını ayırırsak:

1-Politik Devrim, Sosyal devrimin zorunlu bir aşamasıdır. Politik devrim, ihtilalci atılımın eseridir. Devrim, kitleleri peşinden sürükleyen bilinçli ve ne yapacağını bilen bir organizasyonun eseridir. Özellikle, sosyalist dönüşümün yol açacak olan politik devrim işi için böyledir. Demir gibi disipline sahip, bir azınlık örgüt kitleleri bilinçlendirerek, kitlelerin bilinç ve eylem düzeyini yükselterek yerinde ve zamanında ihtilalci insiyatif kullanarak politik devrimi yapar ve sosyalist dönüşümü sağlar. Devrim bilinçli kitlelerin eyleminin sonucunda olur ve kitlelere dayanır. Fakat dar tutulmuş, mesleği devrimcilik olmaktan olan ihtilalci örgütünün ihtilalci atılımı burada hayatsal bir önem taşır. "Pasifist fistler ihtilalci insiyatifin rolünü azımsarlar"

2-Politik Devrimin sosyal dönüşümü sağlayabilmesi için "Tekel önce si dönem için söyleniyor. Yaşadığımız dönemde ise devrimin olabilmesi için" Yani sosyal bir devrimin olabilmesi için bir yandan tarihsel koşulların ekonomik ve sosyal yapının yeterli olması, öte yandan da halk kitlelerinin bilinç ve örgütlenme seviyesinin yüksek olması gerekir.

Sosyal devrimde belirleyici rolü sadece ihtilalci insiyatif oynamaz. "Tarihi kahramanlar değil, kahramanlar tarihi yaratır. Devrimler tarihi, iktidarlara ele geçirmesine rağmen objektif şartların yetersizliğinden dolayı "her çeşit kahramanlara rağmen" ihtilalci insiyatifin hüsrana sonuçlanmasıyla doludur. Münzer'n hareketinden, Şeyh Bedrettin ve Paris komününe kadar, o yaşanan devrim maddi temelleri ile uygunluk içinde olmıyan ihtilalci insiyatifin mağlubiyetine sahne olmuştur.

Belli bir dönemdeki ihtilalci atılımına kadar güçlü olursa olsun sun o Tarihi Dönem bu atılımın zafere erişmesini imkânsız kılar, maddi yaşama şartları, bu atılımın başarıya erişmesi için belli bir olgunluğa

Kahramanlar tarihi değil, tarih kahramanları yaratır.

erişmemişse bozgunluk temel bir sonuçtur.

İhtilalci insiyatif ile tarihe ve sosyal determinizm arasındaki diyalog birliği Mnzern hareketine tahlil ederken Engels çok usta bir şekilde gözler önüne sermektedir."Aşırı o tarihi döneme uygun düşmeyen anlamın da kullanılmaktadır" Bir parti şefinin başına gelebilecek en büyük bela bu hareket tarafından temsil edilen sınıf hakimiyetini dahi ele alabilecek ve bu sınıfın hakimiyetinin gerektirdiği tedbirleri uygulayacak kadar olgunlaşmadığı bir devrede iktidarı ele almak zorunda kalmasıdır. Bu şefin elinden gelen şey, iradesine bağlı değildir. Bu olsa olsa çeşitli sınıflar arasındaki çatışmanın gelişme derecesine sınıf zıtlıklarının gelişme derecesine her an tayin eden maddi geçim şartlarının ve istihsal münasebetleriyle mübadele münasebetlerinin gelişme derecesine bağlıdır. Böylelikle, o halledilmesi mümkün olmayan muamma prensiplerine ve kendi partisinin günlük menfaatlarına zıttır. Yapacağı şeyi ise gerçekleşmesi mümkün olmayan bir şeydir (Alm. Köy. Sav. s. 127) ee

Devrim teorisinde, ihtilalci insiyatif ile ekonomik ve sosyal determinizm arasındaki ilişki ve çelişkiyi Marx şu şekilde ortaya koymaktadır. Kişiler kendi tarihlerini kendileri yaparlar; fakat keyiflerine göre kendileri tarafından seçilmiş konularda değil de, geçmişin doğrudan doğruya verdiği ve miras bıraktığı koşullarda olur bu (Luis Bonapart'ın Darbesi s. 21)

Marx, ihtilallerin bir avuç kıskırtıcının eseri olduğunu iddia eden ~~de~~gericilere karşı ihtilallerin nedenini şu şekilde açıklar: "İhtilallerin kötü niyetli kıskırtıcılarının iradesinin ürünü gibi gösteren batıl inancın artık zamanı geçmiştir. Bir ihtilal sarsıntısının ortaya çıktığı her yerde, bu sarsıntının eskimiş müesseseler tarafından giderilemeyen sosyal ihtiyaçlardan doğduğunu artık herkes bilmektedir. (1851 de Marx'ın Kolonya Yargı kurulu önündeki söyleviden aktaran Henri Lefevre: Marx'ın Sosyolojisi s. 189.)

Mesele açıktır. İhtilalci insiyatifin rolünde başarı gösterebilmesi için devrimin maddi bir tabana oturması şarttır. Bir başka deyişle: Alt yapının, o ihtilalci atılımın zaferi kazanması için belli bir düzeye ulaşması gerekmektedir.

"Devrimler için maddi bir temel lazımdır. Nazariye, kendi ihtiyaçlarının gerçekleşmesini temsil etmedikçe bir halk arasında gerçekleşmez. Düşüncenin gerçekleşmeğe doğru yönelmesi yetmez, gerçekleşme düşünceye doğru yönelmelidir." *Söz konusu olunca*

2-DEVİRİM AŞAMASI: EVRİM AŞAMASI VE BUHRANLAR TEORİSİ

"Büyük tarihi gelişmeler ~~olunca~~, diye yazıyor Marx, Engels'e yirmi yıl bir tek gün bile sayılmaz, ama sonradan yirmi koca yılı toplıyan günler de gelebilir. (Lenin: Proleteryanın sınıf mücadelesi taktiği, Marxizm'in Kaynağı, s. 44) Marx ve Engels proleteryanın devrimci mücadelesini evrim ve devrim aşaması olmak üzere iki aşamada formüle ederler. Her iki aşamada proleteryanın devrimci taktikleri değişiktir.

Devrim aşaması kısa bir dönemdir. Bu aşama mevcut sosyal düzenin alt üst olma aşamasıdır. Bu kısa aşamada, proleteryanın ve onun öncüsünün taktiği hücumdur. Gündeminde tek bir madde vardır: AYAKLANMA. Bu dönemde proleteryanın taktiği, devlet mekanizmasını parçalıyarak, proleteryanın devrimci iktidarını kurmaktadır. Marx ve Engels bu taktiğe, Fransızların ihtilalci atılım geleneklerinden esinlenerek, Fransızca konuşma adını vermişlerdir. Marx ve Engels'e göre ayaklanma bir sanattır. "Günümüzde

Bilimsel sosyalizm bir bakıma, bir yandan objektif şartlar oluşmadan, fran-
sızca konuşmaya çalışan kitlelerden kopuk, komplocu ikdidara el koyma ma-
nevraları yapan Blanquistlere, Bakunincilere, Marx ve Engels'in devrim
simyagerleri diye adlandırdıkları Alman kaba komünistlerine öte yandan
Puroudhon'cu, Lasell'ci reformistler ile proleteryanın siyasi mücadelesini
ni, kapitalizmin isteklerine uygun bir biçim sokmaya çalışan İngiliz ve
Alman Küçük Burjuva reformistlerine karşı, Marx ve Engels'in hayatları
boyunca devrimci pratiğin içinde vermiş oldukları teorik-ideolojik müca-
delelerle şekillenmiştir.

Evrim ve Devrim aşamalarını belirleyen etkenler nelerdir? Devrim ak-
 ları tesadüflere mi bağlıdır? Değildir elbette. Devrimcilerin bir kıstası
 vardır. Marx ve Engels devrim aşamasını devrimci buhrana bağlamaktadır.
 Proletaryanın bilinç ve örgüt seviyesinin de devrim için yeterli olması
 şarttır. Devrimci bunalım kavramı uzun süre Marx ve Engels'te net bir
 kavram niteliğini kazanamamıştır. Devrimci buhran kavramının bu bulanıklı-
 ğından dolayı Marx ve Engels 1848 yılındaki ihtilâllerde yanlışlardır.

Bilimsel Sosyalizmde devrimci buhran programı ekonomik buhran,
 sosyal buhran, siyasal buhran ve sürekli buhran gibi çeşitli unsurları
 ihtiva etmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi bilimsel sosyalizmde bu
 buhranlar teorisi, kapitale kadar oldukça bulanıktı. Marx ve Engels Manifes
 to'da dönem dönem ortaya çıkarılmalarıyla, burjuva toplumunun varlığını
 her an tehlikeye düşürücü buhranları anlamak yeter (s.54) demektedir.
 Bu ekonomik buhranların her keresinde tehlikesi artarak, burjuva ekono-
 misinin hayatının sonuna kadar sürecek olan kalb krizleridir. Bu buhran-
 lar aynı zamanda sosyal buhranları da yaratırlar. Fakat bir devrim olabi-
 lmesi için bu iki buhranın varlığı yetmez, devrimin objektif şartları
 nın uygun olabilmesi için, ekonomik buhranın yanında sosyal buhranın de-
 rinleşmesi. "Sosyal Bunalımın derinleşmesi; toplumdaki emekçilerin fakirleş-
 mesinin son haddine varılmasıdır. Yani burjuva toplumunda sınıflar kutup-
 laşmasının son haddine varılmasıdır. Üretim ilişkilerinin üretimi güçle-
 rin birleşmesine iyice köstek olmasıdır." Ve burjuva yönetimini alaşağı
 etmeye yarıyacak politik buhranın varılması şarttır. Böyle bir politik
 buhranın varoluşu da, sosyal bunalımın derinleşmesinin ve ekonomik buna-
 lımın varlığına bağlıdır.."

Eğer bu üç bunalım bu şekilde son haddine ulaşmazsa devrim olmaz. **DEVİRİM**
 Marx ve Engels'in 1848 ihtilalleri arasında kullandıkları devrimci buna- **İÇİNDE,**
 lım kavramı, ekonomik ve sosyal derinleşmeyen bunalımlarını içermektedir **DEVİRİMİN**
 dir. Marx ve Engels, bu ihtilaller sırasında, ihtilaller patlak verdiği za- **OBJEKTİF**
 man, beklenen anın geldiğini sanmışlardı. Patlak veren buhranı, kapitaliz- **ŞARTLARI**
 min sürekli ve son buhranı olarak düşünmüşlerdi. Marks ve Engels, gerile- **NİN**
 me ve duraklama olmaksızın, politik iktidarı ele geçirilip, sosyal dönüşüm **OLGUN-**
 şüm yapılabileceğini ummaktadırlar. Bu konuda diyor ki Engels :...Bizim **LAŞMASI**
 için o zaman geçerli şartlar altında büyük mücadelenin nihayet başladı- **ŞARTTIR.**
 ğını ve bir tek uzun, ve karışık devrim döneminde sürekli devrim kaste-
 dilmektedir" sonuçlandırılması gerektiğini fakat en son olarak proleter
 teryanın nihai zaferi ile biteceğine hiç şüphe olamazdı. (Fransada Sın.
 Müc.s.12)

Yine Engels 1848-50 arasında bu şekilde kendi gibi düşünenlerin ya-
 nıldıklarını açık yürekle söylemektedir. "Tarih bizi ve bizim gibi düşü-
 nenlerin hepsini haksız çıkardı. Avrupa kıtasında ekonomik gelişme duru-
 mun, kapitalist üretimin ortadan kalkacak şekilde olgunlaşmaktan çok
 uzak olduğunu gösterdi..." Ve ozaman burada anlattığımız dönemden yir-
 mi yıl sonra bile, işçi sınıfı iktidarının ne kadar imkânsız olduğunu iş-
 patladı. (Adı geçen Es.s.18) 1850 yıllarında objektif şartların yetersiz

liğinden dolayı, bir proleterya devriminin olmasını beklemenin yanlış olduğunu Marx da söylemektedir. "Burjuva şartlarının izin verdiği kadar bollukta, burjuva toplumunun üretici güçlerinin geliştiği, böyle bir refah mümkün olduğuna göre gerçek bir devrimden bahsedilemez. Böyle bir devrim ancak bu iki faktörün, yani mevcut üretici güçlerle burjuva üretim biçiminin birbiriyle çatışma haline girdikleri zaman söz konusu olabilir. Yeni bir devrim ancak, yeni bir krizin ardından gelecektir. Vebinin gelmesi ne kadar kesin ise ötekinin gelmesi de ~~en~~ o kadar kesindir. (Fr. Sı. Müc. s. 159)"

Marx, 1848-50 dönemi arasında objektif şartların yetersizliğinden dolayı, proleteryanın her devrimci atılımının giderek cılızlaştığını ve söndüğünü söylemektedir. "Hareketin her hamle kazanır gibi oluşunda, ön deki yerini yeniden almaya uğraştı proleterya. Fakat her keresinde de ~~hıxa~~ biraz daha zayıfladı. Ve her defasında elde ettiği sonuç biraz daha cılızdı.. (Luis Bo. Darbesi s. 20)"

Bütün bu ifadelerden sonra devrimci bunalım kavramı, Manifesto'da kinden daha açıklık kazanmaktadır. Marx dediği gibi üretimin sosyal niteliği ile araçlarının özel, mülkiyeti arasındaki çelişki antagonizm kazanmadan, Kapitalizm üretici güçlerin geliştirme imkânına sahiptir. Kapitalizmin geçici ekonomik krizleri bir devrime yol açmazlar. Açık ki üretim düzeni bir diyalektik bütündür. Her diyalektik bütün gibi bu da, birliği beraberliği, ya da ayrılmayı, zıtlığı ihtiva eder.

Bir yandan belli bir tarihte mevcut üretim ilişkilerinin üretici güçlerin uygun düşmesi onları kamçılama, geliştirmesi, öte yandan başka bir tarihsel anda aynı üretici güçlere ters düşmesi, genişlemesini ni frenlemesi; işte bir üretim tarzının diyalektiği budur.

Üretici güçlerle, üretim ilişkileri arasındaki temel gelişmeden bir dizi çatışma doğar. Bu çatışmalar üretim le tüketim arasındaki ekonomik sınıflar arasındaki, proleterya ve emekçilerle burjuvazi ve burjuvazinin çeşitli fraksiyonları arasında sosyal, Proleterya ile Burjuvazinin arasında; burjuva devlet düzenini yıkmaya veya muhafaza etme mücadelesi şeklinde siyasal bir taktiktir.

Devrim anı bu temel değişikliklerin son haddine varması dolayısıyla bu üç buhranın tek bir buhran halinde kaynaşıp derinleşmesi, yani devrimci buhranın varolması halidir. Ayaklanma ancak böyle bir durum varlığı halinde söz konusu olabilir.

Marx Fransadaki 1848-50 sonrasının sınıf mücadelesinin genişleyebilmesi ve Avrupa devrimine "Dünya Devrimi anlamında" varabilmesi için, bütün Avrupa uluslarını karşı karşıya getirecek bir savaşın, bir dünya savaşının mevcudiyetini şart koşmaktadır. I. Dünya savaşının Dünya proleter Devrimine yol açması gerçeğine bakarak Marx'ın bu düşüncesinin bir kehanet, ama bilisel bir kehanet olduğunu söylememek imkânsızdır. Ancak Marx'ın kehanetinin, Devrimin İngilterede başlıcağına ilişkin kısmının gerçekleşmediğini biliriz. Fakat burada önemli olan, kapitalist ülkeler arası bir dünya savaşının, proleter devrimine yolaçacağı kehanetine varmasıdır. Diyorki bu konuda Marx "Fransız toplumunun içindeki sınıflar mücadelesi, bütün ulusların karşı karşıya geldiği uluslararası bir savaşta genişler. Dünya ölçüsünde bir çözüme, dünya pazarlarına hakim olan ~~sıx~~ ulusun, yani İngilterenin başına bir dünya savaşı dolayısıyla, proleteryanın geçmesi sonucuna yaklaşmak mümkündür. Orada bitimin de değil, örgütlenmesinin başlangıcında bulunan devrim kısa soluklu değildir. Bugünkü kuşak, Musa'nın çöllere götürdüğü yahudilere benziyor. Fethetmek olduğu sadece yeni bir dünya değildir. Yeni bir dünya ile boy ölçüşebilecek insanlara yaraşmak için, kendini feda etmesi gerekmektedir..

olur.

Zorunda

Engels ilk proleterya ilişkin Marx'ın bu kehanetini, a bunları söylemesinden 30 yıl sonra, ilk prolater devriminden 30 yıl önce 15 Aralık 1887 yılında daha mükemmelleştirerek, kendisinden sonraki prole devrimine ve devrimlerine, devrim zamanını haber vermektedir. Engels'in bu yazısına Lenin ve Bolşavikler uymuşlardır.

Bu konuda Engels diyor ki: "Prusya-Fransa için bir dünya savaşı dışında artık başka bir savaş mümkün değildir. Ve bu savaş bugüne kadar hayal edilmemiş biçimde şiddetli olacaktır. Sekiz-on milyon birbirini rakacak. Böylece bütün Avrupayı, çekirge sürülerinin bile beceremeyeceği kadar, soyup sovana çevirecek, hırsıyla yiyip bitirecektir. 30 yıl üç dört yıla sığacak ve bütün dünyaya yayılacaktır. Açlık, veba ordularında son haddini bulacak. İstirap ve tehlikenin yarattığı çöküntü, ticaret sanayii bankacılıkta kurduğumuz sufi mekanizmanın genel iflasla sonuçlanmasının doğurduğu, karışıklık, eski devletler ile bunların geleneksel devlet fel sefesinin çöküşü öyle bir hal alacak ki; düzünclerle aç kaldırımlarda yuyarlanacak ve mücadelede kimin galip geldiğini anlamak imkânsızlığı; yalnız tek bir sonuç kesinlikle belli, genel bir bitkinlik ve işçi sınıfının nihai zaferi için şartların hazırlanması.

"Son haddine ulaşmış karşılıklı silahlanma yarışı sistemi, nihai meyvelerini vermiye başladığı zaman durum budur. Savaş geçici olarak belki bizi de geriye itebilir. Fakat tekrar kontrol altına alamıyacağıımız güçleri bir defa başıboş bıraktınız mı; herşey kendi bildiğine hareket edebilir. Dramın sonunda siz mahvolursunuz ve proleteryanın zaferi ya kazanılmış olur, ya da her halde "Roch" kaçınılmaz hale gelir. (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s.172-179)"

3. SÜREKLİ BUHRAN VE DEVRİM TEORİSİ

1848-den 1850 sonbaharına kadar ki süre içinde Marx ve Engels'in devrim perspektifleri sürekli devrimdir. Bu stratejik görüş o uzun dönemi yanlış değerlendirmenin sonucudur. Marx ve Engels, 1847 yılındaki iki büyük krize "1847 yılı dünya ticaret ve sanayi krizi ile tarım krizi ne" bakarak kapitalizmin artık son saatlarının geldiğini, büyük mücadelelenin nihayet geldiğini başladığını, sosyalist devrimler çağının açıldığını sanmışlardır. Yani Marx ve Engels 1847 de patlayan dünya ölçüsünde ki kapitalizmin ekonomik buhranının, sistemin sürekli ve son bunalımı olarak tanımlamışlardır. İşte bu sürekli devrim teorisi bu sürekli buhranın ürünüdür.

1847-50 döneminde Marx ve Engels teorik ve pratik çalışmalarının çoğunu Almanya üzerinde yoğunlaştırmışlardır. Komünistler en çok dik katlerini Almanya üzerine çeviriyorlar. Çünkü bu ülke Avrupa uygarlığının daha ileri şartlarında, 17.yy.da İngiltere'de, 18.yy.da olan çok daha gelişmiş proleterya ile yapılmak durumundaki burjuva devriminin eşindedir. Ve çünkü Almanyadaki burjuva devriminin yapılmasıyla, hemen ardından gelecek olan bir Proleterya devriminin ilk adımı mevcuttur. "Marx ve Engels, Manifesto, s.91"

Görüldüğü gibi Marx ve Engels'in Almanya için öngördüğü devrim sürekli devrimdir. Bu sürekli devrim aşamasız değil, aşamalı devrim teoridir. Burası son derece önemlidir. Lenin'in emperyalist dönemde hayata uyguladığı bu teorinin TROTZKİST sürekli devrim teorisinden ayıran temel özellik budur. 1849 un Almanyası için sürekli Devrimi sadece Marx ve Engels görmüyordu. Gostchalk ve taraftarları da sürekli devrimi öngörüyorlardı. Ama onların sürekli devrimi aşamasız veya tek aşamalı devrimdir. Trotzki'nin Marx'a dayandırmaya çalıştığı sürekli devrim teorisi kaba kömünistlerden Gostchalk ve Veitlin'e aittir. Yani Trotskist

umutsuz

Kazandı
günz bir
çok mev-
zileri
alabilir.

(Troçkist) sürekli devrim teorisi bir Marxist teori değildir. "Köylülerin devrimci potansiyalini küçümsemek proleteryanın ittifaklarını reddetmek, bu teorinin özü budur." Ve Marx'ın aşamalı devrim önerisine "Önce burjuva devrimi, sonra proleter Devrimi"ne şiddetle çatıyorlar. Neden kanımızı dökecekmiz? Sizin bildiğiniz gibi, vaiz bey (Marx kastediliyor) "Orta çağ cehenneminden kurtulacağız diye... Kapitalist tarafına koşmalıydık."

Derhal, proleteryanın Devrimci iktidarını kurarak sürekli Devrim yoluyla komünizme geçmeyiileri süren, Gostschakk ve taraftarlarına karşı Marx ve Engels, Almanyadaki "Gelen Devrimin" görevinin Derebeylik kalın tılarını silip, süpürmek, burjuva demokrasisinin derinleştirmek olduğunu onların söylediği gibi bir tarihî görevin üstünden atlıyarak, gezmenin imkânsız olduğunu söylüyorlardı. Marx ve Engels'in öngördüğü aşamalı Devrim Teorisinin temelinde Almanyadaki gecikmiş Burjuva Devriminin liberal Burjuvaziye karşıya alarak, bizzat Proleteryanın hiç durmadan, devrimi sürekli kılarak, Sosyalizme geçmesi düşüncesi yatmaktadır. Bu teoriye göre: Liberal Burjuvazi karşıya alınmalıdır. Çünkü Liberal Burjuvazi korkak ve zayıftır. Fransa'da olanlardan sonra ürkmüştür, feodallerle anlaşarak devrime ihanet etmiştir. Bu yüzden Almanyadaki burjuva devrimi ancak, liberal burjuvaziye karşıya alarak, yani ona rağmen gerçekleştirilebilir.

Bununla beraber bu devrim sosyalist bir devrim olmayacaktır. "Cumhuriyetçi ve sosyal" bir devrim olacaktır. Feodal ve maliaristokrasi devrilecek, herkese oy hakkı tanınacak, özgür vatandaş durumuna getirilecektir. Ve de burjuva demokrasisi derinleştirilecektir. Fakat özel mülkiyet, kapitalist sömürü ve sınıflar arası çatışma devam edecektir. Amaç özel mülkiyetin yanında kamu mülkiyeti de, proleter yanın devrime katılması ölçüsünde yer alacaktır. Proleterya, yani ekonominin ve üretimin düzenlenmesinde söz sahibi olacaktır. Böylece "Sosyal demokrasiye doğru yeni bir hamlenin şartları yaratılmış olacak. Ancak unutmamak gerek ki, demokratik küçük burjuva kirlarda feodal mülkiyetin tasfiyesinden sonra onun yerine küçük kapitalist üretimi" ve mülkiyeti yayarak kendi hakimiyeti, sağlamak isteyecektir.

Yani, devrimi "Mümkün olduğu kadar çabuk durdurmaya çalışacaktır. Proleterya ona bu fırsatı vermemelidir. Derhal bağımsız bir parti kurarak örgütlenip, devrimi sürekli kalmalıdır. Küçük burjuva demokratlar devrimi, bir an önce sona erdirmek isterken az çok, varlıklı bütün sınıflar iktidardan bir an önce uzaklaştırılmadıkça proleterya devlet iktidarını ele geçirmediği, sadece bir ülkede değil, dünyanın belli başlı bütün ülkelerinde proleter örgütleri bu ülkeler arasındaki rekabeti durduracak ölçüde gelişmedikçe ve üretici güçler "hiç değilse tayin edici güçler" proleteryanın elinde toplanmadıkça, görevimiz devrimi koymaktır. "Marx ve Engels'in Merkez Komitesi kanalıyla komünist liga' sına hitabından aktaran Stalin, Leninizmin ilkeleri S.38) Sonradan emperyalist dönemin Marxizmin devrim teorisi olacak olan Marx ve Engels'in sürekli devrim teorisi işte budur.

Dikkat edilecek olursa Marx Ve Engels'in sürekli devrim teorisi, dört unsuru ihtiva etmektedir:

1-Sürekli Devrim Teorisi, sürekli buhranlar teorisinin bir sonucudur. Sürekli buhran, kesintisiz değildir. Bu kapitalizmin öldürücü buhranının zaman zaman kesilmesidir. Fakat yok olmamasıdır. Bir başka deyişle kapitalizmin ölüm döşegine girmesi, zaman zaman komadan çıkması, düzelmesi ama döşekten kalkmamasıdır.

2-Sürekli Devrim Teorisi, o zamana kadar burjuvazinin ordusu sayı

lan köylülerin proleteryanın ordusunun teskin etmesine dayandır.

3-Bu teori geniş köylü yığınlarının burjuvazi tarafından değil, proleterya tarafından feodalizme karşı kanalize edilmesini öngörür. Bir başka deyişle, sürekli devrim teorisi köylülerin devrimci potansiyalinin Marxist analizi teorisidir. İşçi ve köylü ittifakının, teorik analizidir.

4-Marks ve Engels'in sürekli devrim teorisi Almanyadaki, gecikmiş burjuva devrimine proleteryanın önderlik etmesini ve proleteryanın, Avrupa proleteryasının yardımıyla, durmaksızın sosyalist devrime yönelmesi düşüncesine dayanır. Özetlersek: Bu teorinin özü, köylü kitlelerinin devrimci potansiyalinin doğru değerlendirilmesine, proleteryanın önderliğinde devrim doğrultusunda kanalize edilmesine dayanır.

Gostschalk ve etrafındaki "kaba kaba komünistlerin sürekli devrimin de ise köylü kitlelerinin devrimci potansiyellerini küçümsemek, ekonomik ve sosyal determinizmin belirleyiciliğini önemsememe" bunlar bir tarihi dönemin atlanabileceğini savunuyorlardı" temeldir.

"SOL SAPMA" Trotzki'nin sürekli devrim teorisinin de temelinde bu düşünce yatmaktadır. İleriki bölümlerde görebileceğimiz gibi, ihtilalci in siyatiften yoksun olan bütün sağ oportünistler ve pasifistler de daima, görünüşte proleterya ya sıkı sıkı sarılarak köylü kitlelerinin devrimci potansiyalini azımsıyarak, pasifizmlerine ideolojik kılıf bulmaya çalışmışlardır.

Görüldüğü gibi bütün sağ ve sol sapmaların, proleterya ya tek başına kaldıramıyacağı yük yüklemekte ve köylülerin devrimciliğini küçümsemeye birleşmektedir. Sağ ve sol sapmaların ortak yanı budur. 1905 rus demokratik devrim döneminde en solda görülen Trotzki'nin Menşeviköze sahip olmasının temelinde bu yatar. ~~Saxix~~

Başında da belirttiğimiz gibi Marx ve Engels, sonradan bu teoriyi terketmişlerdir (1850 lerden sonra) Çünkü bu teori kapitalizmin sürekli buhran teorisine dayanmaktadır. Oysa 1850'ler kapitalizmin üretici güçleri geliştirdiği, kamçıladağı burjuva anlamında toplumun refah içinde olduğu yıllardır. Bilindiği gibi kapitalizmin sürekli ~~xx son~~ buhrana emperyalist dönemde girmiştir. Marx ve Engels'in kapitalizmin sürekli ve son buhranı zannettikleri 1847 ekonomik buhranı, ne sürekli buhrandı ve ~~ne~~ ne de kapitalizmin son buhranı idi. *buhranları* / *mesalesine eğildi.*

Marx ve Engels, 1850 son baharında yanıldıklarını anladılar. (bkz. 2. bl.) Ve bu bunalımın devrevi bunalım olduğunu söylediler. Daha kapitalizm sürekli, kesintisiz buhranlar dönemine girmemiştir. Bundan sonraki yıllarda Marx kapitalizmin buhranları ~~dönemine girmemiştir~~ mesalesine eğildi. Ve kapitalizmin devrevi buhranları genel buhranlarının özünü, kârın normal olarak altına düşmesine dayandığını, bu devrevi bunalımların aşırı üretim fazlalıklarının emerek ekonomiyi temelde düzenlediğini, yapıyı te davi ettiğini ve de her devrevi buhrandan sonra nisbi bir refah döneminin başladığını açık bir şekilde ekonomi politığın eleştirisinde ortaya koydu. (bkz. Kapital Cilt. 5, s. 964/95) *Kapital- de etraf- li se- lilde inceledi.*

Bu analizlerin sonucu, Marx kapitalizmin o çağdaki gelişme durumundan dolayı sürekli bir buhranın o dönem için söz konusu olmayacağını anlayarak, bu sürekli devrim teorisini terketti. Ve bu teori uzun yıllar terk edilmiş ve unutulmuş bir teori olarak kaldı. Ta ki kapitalizmin gerçekten sürekli genel buhranlar dönemine, yani emperyalist aşamaya girene kadar. Bu süre içinde Marxist devrim teorisinde daima ekonomik ve sosyal determinizm "determinist yön" ağır bastı.

Lenin, yirmi yüzyıl başında kapitalizme ekonomik ve politik alanda eşit oranda gelişmeme kanununun, bu kanunun ilk ipuçlarını Marx'ın ekonomi politığı eleştirirken yaptığı soyutlamalarda vardır. Bularak, onun en yüksek aşaması olan emperyalizm teorisini formüle ederek, kapitalizmin

sosyalist diye adlandırılan herhangi bir vasıttan çok daha fazla bir ilerleme yani sosyalizme doğru ilerleme teşkil edecek genel oy hakkının kazanılmasının kaçınılmaz sonucu işçi sınıfının politik hegemonyası olacaktır..

5-MİLLİLİK VE ENTERNASYONALİZM:

Bu meseleye girmeden önce millilik ve enternasyonalizm hakkında Marx ve Engels'in görüşleri üzerinde duralım. Marx ve Engels somut durumların somut tahlillerini yaparak, proleterya devrimine kapitalist ülkelerin bütünü açısından bakmışlardır. Marx ve Engels, proleterya ve dünya emekçilerinin kurtuluşunun herşeyden önce Avrupada ve Amerikada proleter enternasyonalizminin-1. Enternasyonalizm-iktidara gelmesine bağlamıştır. Onlar dar milli sınırlar içinde tutulan millet çerçevesinde devrim mücadelesinin hapsedilmemesinin daima karşısına çıkmışlardır. Onlara göre proleteryanın devrimci mücadelesinin ana amacı burjuvazinin çizdiği sınır sınırları aşmak ve ulusların enternasyonalizmini gerçekleştirmektir. Proleterlerin vatani yoktur. Onların vatani enternasyonaldır. "Bu Marxın vatanseverliğe karşı olduğu anlamında yorumlanmamalıdır. Marx ve Engels'e göre ~~parlak~~ proleterya vatani tehlikeye düştüğü her zaman ve her yerde en önde doğmuştur. Ve de doğmalıdır. Bu açıdan sonuna kadar milli olan tek sınıf proleteryadır. İşçilerin vatani yoktur diyen Marx ve işçi hükümeti Paris Komünü hakkında şunları söylüyor: "Komün böylece ~~frs~~ Fransız toplumunun bütün sıhhatli unsurlarının gerçek temsilcisi ve dolayısıyla Fransa'nın gerçekten milli hükümeti oluyordu. Aynı zamanda bir emekçi hükümetin ve emeğin kurtuluşunun cesur savaşçısı olarak sözün tam anlamında enternasyonal bir mahiyete sahipti." (Fransada iç savaş s.86)

Bu arada Fransız ordularının istilasının karşısında vatan millet bayrağını yükselten vatanını kahramanca koruyan Fransız burjuvazisi ~~dağı~~ proleteryadır. "Paris Emütecaviz Prusyaya karşı zaferi, Fransız emekçisinin Fransız kapitalisti ile devletin parazitleri karşı zaferi olacaktır. Milli görevler ile sınır menfaatleri arasındaki bu ihtilafta, milli savunma hükümeti "Burjuva hükümeti" bir milli ihanet hükümetine dönüşmekte ~~ve~~ bir an bile tereddüt etmediler. (a.g.e. S.46)"

"Proleterler bütün ülkelerde bir tek ve aynı menfaatin, bir tek aynı düşmanın, bir tek aynı savaşın karşısındadırlar. Proleterlerin daha şimdiden tabii olarak milli peşin hükümlerden ayrılmışlardır. Onların bütün hareketleri, temel bakımdan insancıl ve milliyet karşıtıdır. Milliyeti yalnız proleterler ortadan kaldırılabirirler. "Marx"

Fakat her ülkede, proleteryanın o sınırlar çerçevesi içinde kendi burjuvazisi ile savaşarak, milli iktidarını kurması anlamında yorumlanmamalıdır. Tam tersine her ülkenin işçi sınıfı, sınıf olarak herşeyden önce kendi ülkesinde iktidarı ele alabilecek şekilde teşkilatlanmalı. Kısa ve uzun vadeli taktiklerini ~~uz~~ mücadele zemini olarak kabul ettiği ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasal şartlarını, sosyal yapının tutarlı analizini, hal ve şartları doğru değerlendirmesine dayandırmalıdır. Bu açıdan proleteryanın sınıf mücadelesinin içeriği bakımından değil, sadece formu bakımından millidir.

Lasalle'cilerin etkisi altında kaleme alınmış Gotha programındaki "işçi sınıfı, bütün uygar ülkelerin işçilerinin ortak çabası olan gayretlerinin zorunlu sonucunun halkların uluslararası kardeşliği olacaktır" nı bilerek, kurtuluşu için ilk önce bugünkü ulusal devlet çerçevesi içinde çalışır." metnini dar ulusal açıdan ele aldığı için eleştiren Marx bu konuda şunları söylemektedir: "Komünist manifestonun ve daha önceki sosyalizmin tümünün tersine, Lasalle işçi hareketini en dar ulusal

açından kavramıştır. Program tasarısında Laselle'inin bu yolunu izlemişlerdir. Ve bu enternasyonalin eyleminden sonra yapılmaktadır.

"Besbelliki, işçi sınıfı mücadele edebilmek için sınıf olarak kendi ülkesinde örgütlenmelidir. Her ülke ayrı ayrı mücadele sahnesidir. İşçi sınıfının mücadelesi bu alanda ulusal nitelik taşır; muhtevası bakımından değil ama komünist manifestonun dediği gibi: "şekil bakımından" .. (Gotha ve Erf. Eleştirisi. S.36) İşte Marx ve Engels enteryona lizmle millilik ilişkisini bu şekilde ele almaktadır.

6-PROLETERYA DEVRİMİ TEK ÜLKEDE MI YOKSA BÜTÜN AVRUPADA MI?

Kapitalizimin dengesiz gelişmesinin henüz tam anlamıyla tesbit edilmesine imkân olmıyan tekel öncesi dönemde, Marx ve Engels tek bir ülke zaferinin gelişmesinin imkânsız olduğunu ve bu dünya çapında krizin hemen ertesinde, bütün kapitalist ülkelerin proleteryanasının birlikte kurtuluşunun söz konusu edilebileceğini söylemişlerdir. Marx, dar ulusal sınırlar içinde bir proleter devriminin tamamlanmasının imkânsız olduğunu örnek olarak 1849 haziranındaki proleteryanın bozgununu göstermektedir. "İşçiler, Fransanın ulusal sınırları içinde bir proleter devrimi tamamlayabileceklerini düşünüyordular. Fakat Fransanın üretim şartları ve dış ticaretiyle, dünya piyasasındaki durumu ve bu piyasa'nın üretim kanunlarıyla belirlenmiştir. Fransa bunları bütün avrupayı içine alacak, ve dünya piyasasının despotu İngiltere üzerinde tepkisi olacak bir devrimci mücadele olmaksızın nasıl parçalıyacaktı. (Fr. Sınıf. Müc. s.48) Gibi Marx görüldüğü bu yıllarda dünya devriminin-Avrupa devriminin-başlangıç noktası olarak İngiltere'yi göstermektedir. Marx'a göre Fransa'daki mevcut siyasi krizin bir çözüme ulaşması ve proleteryanın geçebilmesi için bütün dünyayı sarsan olması ve bu kriz döneminde İngiltere'de bir proleter devriminin patlak vermesi şarttır. " Fransız toplumunun içindeki sınıflar mücadelesi, bütün ulusların karşı karşıya geldiği bir dünya savaş halinde genişler. Dünya ölçüsünde çözüme ancak dünyapazarlarına hakim olan ulusun yanı, İngiltere'nin başına bir dünya savaşı dolayısıyla proleteryanın geçmesi sonucu mümkündür. (Fr. Sın. Müc. S.13)

1847-50 arasındaki kıta Avrupasında sürekli devrimin olacağını zaman neden sonra bunda yanıldıklarını söylüyen Söylüy Marx ve Engels'in devrim teorilerinde görüldüğü gibi 1850 den sonra ihtilalci insiyatif değil de ekonomik ve sosyal determinizm ağır basmaktadır. Onlara göre Avrupa devrimi üretici güçlerin gelişme seviyesi en yüksek-objektif şartları en olgun-ülke olan İngiltere'de başlayacaktır.

1850 yılında İngiltereye yerleşen Marx Engels uzun bir süre İngiltere'ye bu gözle baktılar. "Dünya devriminin başlangıç noktası olarak görüldüler". Fakat 1850 lardan sonra İngiliz işçi hareketi hızla küçük Burjuvazi reformizmine Trade Union'çu batığına yöneldi. Ve yavaş yavaş işçilerle iş verenler arasındaki zümre, işçi aristokrasisi doğmaya başladı. Bu aristokrasinin mücadeleyi kapitalizmin isteklerine uygun bir yöne kanalize etmeyi başarabildiğini gören Marx ve Engels İngiltereden bütün ümitlerini keserek, tekrar bütün dikkatlerini kara Avrupasına çevirdiler. Paris komünü hareketiyle Fransız işçileri hunharca ezilmesiyle, Marx ve Engels bütün ümitlerini Almanyadaki mücadeleye bağladılar. Ve Almanyada kiproleteryanın muhtemel bir zaferini dünya devriminin başlangıcı olarak gördüler. Özetlersek: Avrupa devrimini bir bütün olarak gören Marx ve Engels'e göre ilk muzaffer proleterya devrimi üretici güçlerin gelişme seviyesinin en yüksek olduğu bir Avrupa ülkesinde olacaktır. Yani Marx ve Engels'in devrim teorilerinde ekonomik ve sosyal determinizm ağır basmaktadır. İhtilalci insiyatifin rolü daha talidir. Fakat devrim mihrakının batıdan (İngiltereden) doğuya kayması yavaş yavaş, buna paralel olarak ihtilalci insiyatif nisbi önemde artmaktadır. Ancak daima belir-

.. belidana + bir krizin

Leyici yön ,ekonomik,sosyal ve sosyal determinizm yönüdür.."

II.BÖLÜM

EMPERYALİZM DÖNEMİNDE MARXİZM DEVRİM TEORİSİ

I-SERBEST RAKABETÇİ KAPİTALİZMİN TEKELCİ KAPİTALİZME DÖNÜŞMESİ:

Fransa ve Prusya savaşında ve onu takibeden Paris Komünü hareketinden 20.yy. başlarına kadar kapitalizm nispeten barışçı bir gelişim içine girdi.Bu döneme barışçı Dönem de diyebiliriz.Bu evre kapitalizmin üretici güçleri geliştirdiği,kamçıladığı ve burjuva anlamda refahı sağladığı tek kelime ile,kapitalizmin gübüzleştiği evredir.Fakat her gelişen güçlenen herşey gibi kapitalizmde bu süreç içinde kendi zayıflığını, çürüklüğünü de geliştirdi ve güçlendirdi.Bir başka deyimle kapitalizm bir yandan yükselirken öbür taraftan kokuşmaya ,asalaklaşmaya ve tekelleşmeye yöneliyordu.

Bu dönem bireysel kapitalizmin hızla ortadan kalktığı; tekellerin kartellerin ve tröstlerin ekonomiye hakim olduğu; serbest rekabetçi kapitalin hakimiyetinin finans kapital tahakkümüne dönüştüğü bir dönemdir.Lenin,serbest rekabetçi kapitalizmin finans kapitale dönüşme sürecini üçe ayırmaktadır"Lenin bu süreci 1860 dan başlatıyor." : "...Tekellerin tarihinde belli başlı evreler şöyle beliriyor:

1-Serbest rekabetteki gelişimin en yüksek noktaya eriştiği 1866-80 yılları..Bu devrede tekeller henüz güçlüklerle farkedilebilen birer çarlık halinde...

2-1878 krizini izleyen ve kartellerin büyük gelişme dönemi olan yıllar:Ancak bunlara yine de istisna halindedir,kararlı ve sağlam durumları yoktur ve henüz geçici bir nitelik göstermektedirler.

3-19.yy.lın sonunda yükseliş ve 1900-1903 krizi dönemi.Bu dönemde karteller bütünüyle ekonomik hayatın temelinden biri haline,kapitalizme haline dönüşmüştür(Emperyalizm,s.29)"

1857-60 dünya ekonomik krizinden sonra kapitalizm tam bir refah "BOOM" dönemine girdi.Bilim ve teknikteki o zamana kadar görülmemiş buluş ve gelişmeler kapitalizmi hızlı bir gelişme ve yükselme sürecine soktu.Bilim ve tekniğin en son buluşlarını sanayiye uygulayarak onu hızla geliştiren kapitalizm büyük çapta üretimi dev tesisleriyle geliştirdi ve yaygınlaştırdı.Üretim hızla merkezileştirip yoğunlaştı. Giderek bankalar o güne kadar ki aracı görevlerini bir yana bırakarak, bizzat ekonomiye yatırım yapan dev tekellere dönüşmeye başladı.

Kartellerin ve tröstlerin ekonomik hayata hakim olmağa başlamasının ÖZELLİKLE Bankaların sanayiye el atmalarının sonucu,küçük ve orta teşebbüsler hızla ortadan silinmeye başladı.Holding sistemiaracılığı ile büyük tekeller ekonomisinin tek hakimi haline geldiler.Ve böylece kapitalizm yeni bir çağa,finans kapital çağına girdi."Üretimin yoğunlaşması,bundan tekellerin doğuşu,sanayi ile bankaların kaynaşması,iç içe girmesi; işte malî sermayenin oluşum tarihi ve Finans Kapital kavramının özü budur."(Lenin,Emperyalizm s.60)

Ve bu gelişmenin doğal sonucu,serbest rekabetçi dönemde belirgin olmayan kapitalizmin dengesiz ve kesikli gelişimidir.Bütün çıplaklığıyla ortaya çıkması ve belirginleşmesidir. "Teşebbüslerin,endüstri dallarının ve farklı ülkelerin,eşitsiz ve kesinli gelişmeler içinde olması kapitalist rejimde kaçınılmaz bir olaydır (a. g.e,S.77)" Bu eşitsiz gelişim tekellerle birlikte muazzam bir sermaye fazlası yarattı.Kapitalizm endüstriye uygun şekilde tarımı geliştirdi ve kara üretim daima bir üretim eksikliği-halk kitlelerinin açlığı ve yoksulluğunun hızla artmasından dolayı-yarattığı için bu fazlalık zorunlu olarak sömürge ülkelere kama

ülkelere kanalize edildi. Emtia ihracına dayanan emperyalist sömürgeciliğe bıraktı. Dünya bir avuç tekeller tarafından paylaşıldı

"Sermaye ihraç eden ülkeler, dünyayı kelimenin mecaz anlamıyla aralarında bölüşmüşlerdir. Ama malî sermaye kürenin doğrudan doğruya bölüşülmesine yol açıyor. (a.g.e.S.83)" Ve dünyanın bütün ülkeleri "dünya malî sermaye işlemleri zincirinin halkalarını meydana getiriyordu" Bütün bunlar olurken, bilim ve teknikte o zamana dek görülmemiş yenilikler ve buluşlar "Planck'ın 'Kuantalar Teorisi', Einstein 'İzafiyet Teorisi' modern atom fizığının temel taşlarını oluşturdu. Ayrıca endüstride seri üretim 'H. Fordun seri otomobil üretimi', elektrikli ve içten yanmalı motorların kullanılmasının gelişmesi v.s. kapitalist ülkeler arasındaki düzey farklarını kapatmaya uygun ortamı hazırlıyordu. Bu ortam içinde daha geri bir ülkeye sıçramalı gelişimiyle ileri bir ülkeye yetişiyor ve bölünmüş olan dünyanın yeni güçler dengesine göre daha adil bölüşülmesini istiyordu. Bunun kapitalistler arası yeniden paylaşım savaşlarına yol açması kaçınılmazdı.

Emperyalist aşamadaki kapitalizmin dengesiz ve kesikli gelişimi, tekeller arası anlaşmazlıkları derinleştiriyordu, şiddetlendiriyordu. Bunun doğal sonucu emperyalist cepheye yarıkların açılması ve bu açılan gediklerden sosyalizmin sayısının mümkün olmasıdır. "Emperyalizmin neden can çekişen kapitalizm olduğuna ve sosyalizme geçit teşkil ettiği kolayca anlaşılabilir. Kapitalizmden kopup gelişen tekel, artık kapitalizmin ölümüdür. Ve onun sosyalizme geçişinin başlangıcıdır" LENİN

Artık tarihsel dönem geride kalıyordu. Tarih yeni sayfasını çeviriyordu. Bu yeni sayfanın başı proleter devrimcilerinin çağıdır. "Barış" artık geride kalıyordu. Artık proleter devrimcilerin dünyayı yorumlamadan değiştirmeye geçecekleri, herşeyin altüst olacağı, kapitalizmin sürekli ve genel buhranlarını yaşamaya başlayacağı dönem başlıyordu. Marx ve Engels'in 1840-50 döneminde geldiğini sandıkları "beklenen an" artık gelmiştir.

2-MARXİZMIN 'ORTODOKS TAHRİFİ' VE LENİNİST DEVRİM TEORİSİ'İ :

Rekabetin tekele dönüştüğü ve dönem sonundaki enternasyonal örgüt 2. Enternasyonaldir. Kapitalizmin burjuva anlamında refahı sağladığı, bu barış dönemindeki Avrupa da 2. Enternasyonal partileri, parlamenter yoldan büyük başarılar sağladılar. Özellikle Almanyadaki işçi partisi dev seçim zaferleri kazandı. "Pek çok seçim bölgesinde oyların %50 sinden fazlasını aldı." Bu dönem bütün barış dönemlerinde olduğu gibi soldaki pasifist ve sağ cıvilimlilerin palazlandığı dönemdir. Kazanılan parlamenter zaferler 2. Enternasyonallerin başlarını dönderdi. Bu dönemin böyle süreceğinin sanarak iç savaş döneminin hazırlıklarıyla uğraşmadılar.

2. Enternasyonallerin pasifizmini şu şekilde özetlemektedir:

"Bu devre kapitalizmin nisbeten sakinleşme devri, sakinleşme devri, emperyalizmin felaketli gelişmelerinin henüz açıkça belirmeye vakit bulmadığı devir. İşçilerin ve sendikaların ekonomik görevlerinin az çok normal bir şekilde geliştiği, seçim mücadelesinin ve parlamento gruplarının başdöndürücü başarılar sağladığı legal mücadele şekillerinin övgüler göklere yükseltildiği ve legalite yoluyla yenileceğine inandığı bir çeşit savaştan önceki devreydi. Bir kelimeyle bu devir, 2. Enternasyonal partilerinin kendilerini besiyeye çıkıp semizledikleri ve devrimi, kitlelerin devrimci eğilimini ciddi surette düşünmedikleri bir devir idi (Len. İlks I7)

Hayatın bu kötü gidişini gören Engels 2. Enternasyonallerin Enternasyonallerin reformizmi konusunda düzeltme geçalığı. Wilhelm Liebnack ve Kautsky'yi Engels 1891 de Erfurt programının eleştirisinde bu barışçı geçişe ilişkin pasifist ve parlamenter hayalleri sert bir dille eleştirdi. Ama Engels'in bütün eleştirisi ve uyarıları sonuçsuz kaldı. 2. Enternasyonal partileri

parlamentarizmin batağına iyice saplandılar.İşte 1900 yıllarında proleter devrimleri çağının başında Avrupa solunun durumu böyleydi.2.Enternasyona lin durumu böyleydi. partileri kapitalizmin barışçıl gelişme gösterdiği yükselme döneminde elde edilen seçim zaferlerinin sarhoşluğu içinde kapitalizmin bu yeni dönemini hiç ama hiç anlamadılar,Geçici bir devre olan bu barışçıl dönemin devam edeceğini zannettiler.

Bu partiler somut durumların somut tahlillerini bir yana bırakarak Marxizmin bir eylem klavuzu olduğunu ve tarih içersinde zenginleşip derinleştiğini unutarak,Marx ve Engels'in tekel öncesi tekel öncesi dönem için öngördüklerini bir doğma olarak aldılar.Ve hatta onların istisnai şartlar için bile söylediklerini bile genelleştirdiler: tam bir dogmatizme düştüler.Marx ve Engels'in tekel öncesi kapitalizme ilişkin önerilerinin ortodox fikrinde muhafaza edilmesi,yani dondurulması onların objektif durumuna uygun düşüyordu.Ve bu dogmatizm aynı zamanda ihanet ve korkaklıklarına ideolojik bir kılıf oluyordu. Marx ve Engels'in üretici güçleri geliştirdiği,onlara ters düşmediği yükselme dönemine ilişkin"Evrin dönemi ne ilişkin" öngörmüş oldukları devrim teorisi , çalışma tarzı ve taktiklerini,kapitalizmin genel bunalımlar döneminden sosyalist devrimler dönemine uygulamaya çalışıyorlardı.

Marx ve Engels tek bir ülkede dar milli sınırlar içersinde proleter devriminin olamayacağını söylemişler miydi?Devrim,Marx ve Engels'in önerilerine göre,gelişmiş kapitalis ülkelerde "zamandaş"ülkelerde olarak dünya devrimi şeklinde patlak vermiyecekmiydi?İlk proleterya devrimi üretici güçlerin en gelişmiş,objektif şartların en olgun,demokrasinin ve proleteryanın kültür düzeyinin en yüksek olduğu başlamıyacak mıydı?0 yüzden üretici güçlerin gelişme seviyesi düşük olan bir ülkede yapılacak her ihtilalci teşebbüs kıpkı 1849 haziran yenilgisi gibi,tıpkı Paris komünü yeni nilgisi gibi bozgunla sonuçlanmaya tutsaktır. Bu bakımdan üretici güçlerin gelişmesini beklemek şarttır.

Ayrıca bu partiler,Marx ve Engels'in başka tarihsel şartlar içinde ileri sürdüklerini bu şekilde dogmatikleştirmeleri bir yana bazı "İstisnai durumlar için öngördüklerini de genelleştiriyorlardı.Marx'ın nüfusun çoğunluğunu proleteryanın teşkil ettiği İngilterede proleter Devrimin barışçıl yollardan zafere erişmesinin mümkün olduğunu ilişkin şartlı sınırlamasını genelleştirerek,proleteryanın Devrim yapabilməsi için nüfusun çoğunluğunun teşkil etmesinin şart olduğunu ileri sürüyorlardı.Onlara göre proleterya nüfusun çoğunluğunu teşkil edecek ve oyların çoğunluğunu alarak iktidara gelecekti:2.Enternasyonalin partileri içte proleter devrimleri çağında Marx ve Engels'i bu şekilde yorumluyorlardı.

2.Enternasyonal pasifistleri Marxizmi bu şekilde dogmatikleştirirken Marxizmi eylem klavuzu kabul edenler,somut durumların somut tahlillerini yaparak,Kapitalizmin emperyalizme dönüşme sürecini izliyorlardı."Lenin Emperyalizm,Kapitalizmin en yüksek aşaması kitabına 1916 da yazmıştır. Fakat Leninin 1900lerde yapmış olduğu bütün tahliller emperyalist dönemin gelişmelerinin doğru analizine dayanmaktadır.

Lenin'e göre ,dönem Marx ve Engels'in dönemi değildi.Kapitalizm yeni bir safhaya girmiştir .Kapitalizm,Marx ve Engels'in 1847-50 yıllarında girdiğini zannettikleri sürekli ve genel bunalımlar dönemine,can çekişme sürecine artık girmiştir.Ve Lenin Tekelci dönemde iyice belirginleşen Kapitalizmin dengesiz ve kesikli gelişimini,doğru söylüyerek bundan tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olacağı sonucunu çıkardı "...Kapitalizmin gelişmesi,farklı ülkelerde hiç te muntazam olmayan bir şekilde yürümektedir.Meta üretimi sisteminde başka türlü de olamaz.Bundan da reddedilemez bir şekilde şu çıkıyor ki,sosyalizmin bütün ülkelerde aynı

anda zafere ulaşamayacağıdır. Önce bir ya da birkaç ülkede zafere ulaşacak, ötekiler bir süre burjuva ya da burjuva öncesi dönemde kalacaklardır! Proleterya devriminin savaş programı, savaş ve sosyalizm, S.61"

Lenin: "Ekonomik ve Politik gelişmenin eşit oranda olmaması kapitalizmin kesin kanunudur. Bundan sosyalizmin, önce kapitalist ülkelerin pek auzında, hatta bir kısmında mümkün olduğu sonucu çıkar" diyerek, Marx ve Engels'in bütün ülkelerde birden patlak verecektir" şeklindeki önerisinin emperyalist dönemde eskidiğini belirtmektedir. Lenine göre Marx ve Engels'in bu eskimiş önerilerini doğmalastırarak tekrarlayan 2. Enternasyonalin parti ve sözcüleri burjuvaziye hizmetten başka iş yapmamaktadırlar. "Kendililerini çok akıllı sayanların ve üstelik sosyalist geçinenlerin, devrim bütün ülkelerde patlak vermedikçe iktidarın mücadelesi ile de geçirilemeyeceğini iddia edenlerin her türlüünü biliyoruz. Bu adamlar bu görevliklerle devrime sırt çevirdiklerini ve burjuvasınına, burjuvazinin saflarına geçtiklerini sezmiyorlar. Çalışan sınıfların uluslararası oranda devrim yapmalarını beklemek saçmalaktır. (Bkz. 4. baskı, C. 27, s. 336 Leninden akt. Stalin: Sağ ve Sol sapmalar, s. 220)

Leninizme göre proleterya devrimine o ülkenin iç gelişmesinin bir meselesi olarak bakıp üretici güçlerin gelişmesinin yeterli olup olmadığını tekiki olarak geride kalmıştır. Emperyalist dönemde herhangi bir ülkeyi emperyalizm ekonomik ötorsiyi yıkararak, milli özel ekonomileri ve dünya ekonomisi denilen bir zincirin halkaları haline getirmiştir. Sistemin bütünü açısından, bütün ülkelerde devrimin objektif şartları mevcuttur.

Bu yüzden ilk proleterya Devrimini kapitalizmin en gelişmiş olduğu demokrasinin ve kültürün yüksek olduğu ülkede beklemek yanlıştır. Marx ve Engelsin tekel öncesi dönem için doğru olan bu önerisi emperyalist dönemde artık eskimiştir. Leninizme göre : İlk proleterya devrimi, kapitalizm ve demokrasinin en gelişmiş olduğu şu veya bu kapitalist ülkede değil, emperyalist sistemin en zayıf olduğu ülkede yapılacaktır. Emperyalizmin en zayıf olduğu yerde sermayenin cephesi yarılacaktır. Çünkü proleterya devrimi, Dünya emperyalist zincirinin kırılmasının sonucu olacaktır. Ve devrime başlayan ülkenin, sermayenin cephesini yaran ülkenin, kapitalist anlamda, daha gelişmiş ülkelere oranla daha az gelişmiş olması, bununla beraber kapitalizmin çerçevesi içinde bulunması pek ala mümkündür. (Stalin-Lenin İlk..s.32)

İkinci Enternasyonal partilerinin ileri sürdükleri "Barışçıl geçiş" geçiş teorisi de Lenine göre yanlıştır. Kapitalizm can çekişme dönemine girdiği için, bürokrasi militarizmini iyice kuvvetlendirmiştir. Sosyal devrimin emperyalist dönemde tek yolu vardır. O da şiddet yoluyla bürokratik ve askeri mekanizmayı iyiden parçalamaktır. "Marx ve Engels'in tekel öncesi dönemi İngiltere ve Amerika için öngördüğü barışçıl geçiş çağı tezi, tekelci dönemde eskimiştir, geçersizdir. Diyorki bu konuda Lenin : "Bugün Marxın bu sınırlaması geçerli değildir. Amerika gibi İngiltere de anglo-sakson özgürlüğünün" Militarizmin ve bürokrasinin yokluğu" dünyadaki bu en büyük temsilcileri ve herşeyi bağımlı kılan, herşeyi kendi ağırlığı altında, askeri ve bürokratik kurumları kan ve çirkeğ dolu Avrupa bataklığında battılar. Şimdi Amerikada olduğu gibi İngilterede de bütün gerçek halk devrimlerinin ilk şartı, hakim devlet mekanizmasını kırmak ve parçalamaktır" (Lenin devlet ve İhtilal)

Leninist devrim teorisinde işçi sınıfı zayıf olduğunüfusun büyük çoğunluğunun köylülerin teşkil ettiği bir ülkede emperyalist zinciri kırmak mümkündür. Burada köylülerin devrimci potansiyalini proleteryanın ve partisinin yönetiminde harekete geçirmek temel alınmaktadır. BİLİNDİĞİ GİBİ LENİN PROLETERLERİN KÖYLÜLÜĞE KARŞI OLAN MÜNASEBETLERİNDE MARXIN

+
+
+

kuramını tamamlamıştır" (G. Dimitroff, Partinin Gelişmesinde Başlıca Devirler, Halk Cumhuriyetine doğru, s.124)

Leninin devrimci teorisinde ihtilalci insiyatifin rolü "Emperyalist dönemin özelliklerinden dolayı" Marx ve Engelsinkilere kıyasla çok daha ağırlıklıdır. Emperyalist dönemde devrimlerin maddi temelleri hazır olduğu için, meseleyi çözüm, ihtilalci insiyatifin uygun zamandaki atılımına kalmaktadır. Bilimsel sosyalizmin devrim teorisinde köylülerin rolü arttıkça, devrimin mihrakı doğuya kaydııkça, volanterist yön ön plana geçmektedir.

2. Enternasyonal partilerinin devrim yapmağa niyetleri olmadığı için köylülerin ihtilalci potansiyalini kanalize etmek, köylüleri proleteryanın saflarına kazanmak diye meseleleri yoktur. Onlar devrimci köylülerin çoğunluğunun proleterleşeceği, proleteryanın nüfus çoğunluğunu teşkil edeceği bilinmeyen bir zamana ertelemişlerdir. 2. Enternasyonalin ortodoks düşüncesine göre köylüleri tüm olarak burjuvazinin içinde düşünmek gerekir. Bu düşünceye göre: "Köylüler bütünüyle ancak bir gıda ürünü sağlayıcıdır ancak". Ve çıkarları proleterya ile zıttır. Bu şekilde toplumu birbirleriyle zıt iki renge bulamak, 2. Enternasyonal, ortodoks düşüncesinden anlayışından başka birşey değildir. "oportünizmin klasik ortodoks

2. Enternasyonal pasifistleri yukarıda kısaca özetlediğimiz bütün oportünist tezlerini Marx ve Engels'e dayandırıyorları. Onlar Marxizm de neyin kesin olduğunu hiç ama hiç anlamamışlardır. Onlar Stalin'in deyişiyle Marxizm'in özünü, somut durumların somut tahlillerini bir yana bırakarak, Marxizm'i donduruyorlardı. Emperyalist dönemin ilk yıllarında sadece Lenin ve Bolşevikler, Marxizmin özünü lafızlarına birbirinden ayırarak, Marxizmin özünü muhafaza ederek, hayatın yeni gerçekleri karşısında zenginleştirip derinleştiriyorlardı. 1900 lerde diyorki Lenin: "Marxın teorisini tamamlanmış bir bütün olarak görmüyoruz. Akisine olarak düşünüyoruz ve diyoruz ki, bu teori sadece bilimin temel taşlarıdır, oralara yerleştirilmiştir. Eğer sosyalistler- bilim kendilerini aşmasını istemiyorlarsa, bu bilimi her yönden derinleştirmelidirler. Düşüncelerimize göre Rus sosyalistleri için Marx'ın teorisini bağımsızca ve iyice işlemek özel olarak zorunludur.

3-MARXİZM'İN ORTODOKS TAHRİFİ VE LENİNİST DEVRİM TEORİSİ(II):

KESİNTİSİZ DEVRİM TEORİSİ VE LENİNİZM

20. yy. lın başında kapitalizmin emperyalizme dönüştüğünü gören Lenine göre; Marxın 1847-50 döneminde geldiğini zannettikleri büyük mücadele artık gelmiştir. Artık proleterya ile burjuvazi arasındaki savaş bütün Avrupada gündemdedir." Ve Lenin Marxın ve Engels'in 1850 Almanyası için için öngördüğü sürekli devrim Teorisini Rus proleteryanının Devrim teorisi olarak ilan ediyor.

1840-50 dönemi arasındaki ~~Marx~~ Marx ve Engels bu devrim teorisinde gerçekten yanılmışlardı. 1847 dünya ticaret bunalımı ile kapitalizmin, genel ve sürekli buhranlar döneminde girdiğini zannetmişlerdi. Oysa kapitalizm o dönemde yükselme döneminde bulunmaktaydı. Dolayısıyla Avrupada bir proleter devrimi olması imkânsızdı.

Bu nedenle Almanyadaki demokratik devrimin başını proleterya çekse bile, Avrupada zamandaş olarak patlak veren bir proleterya devrimi olmadığı için, proleterya devrimi sürekli kılamazdı. Almanyadaki proleteryanın burjuva demokratik devrimi aşamasında durmaksızın, proleterya devrimi aşamasına geçebilmesi için, Avrupanın çeşitli ülkelerinde iktidarı ele geçirmiş olan muzaffer proleteryanın yardımları şarttır.

Oysa şu anda emperyalist dönemde kapitalizm sürekli buhranlar dönemine girmiştir. Avrupa proleteryanının oğünkü şartları içersinde, o şartlar sisteminin bütünü açısından olgunlaşmıştır. Bu yüzden Marx ve Engels in 1856 lardan sonra vazgeçtikleri bu devrim teorisi kapitalizmin süre-

II buhranlar döneminde, Rusya gibi gecikmiş burjuva devriminin eşiğinde olan bir ülkenin proleteryanın tek ve doğru olan devrim teorisidir. Yani Lenine göre Marx ve Engelsin bir Avrupa devrimi bekledikleri yılların 1840-50 Almanyasının durumu nasılsa, 20. yy. başında Çarlık Rusyasının durumu aynıydı. Bu benzerliğe ilişkin diyorki Stalin: "Rusyanın ve Leninin başına gelen 1850-50 Almanyasında, Almanyanın ve Marx-Engels'in başına gelmiştir. (Leninizmin İlkeleri S.15)

Yine Stalin Manifestodaki "Almanyada olacak olan Burjuva demokratik devrim proleterya devrimin başlangıcı olacaktır." sözüne dikkati çekerek şöyle söylemektedir: "20. yy. lın başları Rusyası için aynı sözleri söylemek gerekiyor. Ancak Rusya 1840-50 yıllarına oranla gelişmenin daha yüksek bir noktadaydı. Rusya bu devrimi daha ileride Avrupa çerçevesi içerisinde İngiltere ve Fransa şöyle dursun, Almanyadakinin daha gelişmiş bir proleterya ile yapmak zorundaydı. Ve herşey bu devrimin, proleter devrimin mayasıyla ve başlangıcı olacağını gösteriyordu. Daha 1902 dehenüz Rus devriminin hazırlık döneminde Leninin "Ne Kapanalı" adlı eserinde geleceği önceden gören şu sözleri yazması tesadüfi değildir.

"Tarih bizi, yani Rus Marxistlerini, herhangi bir ülkenin proleteryanın karşılığı ~~HEMEN SÖYBRİNE GETİRİLMESİ GEREKEN GÖREVLER İÇİNDE BİR DEVRİMCİSİ FAKAT EN DEVRİMCİSİ ACIL HER GÖREVLİ KARŞI KARŞIYA GETİRİLMİŞTİR?~~ Bu görevin yerine getirilmesi, Avrupa irticasının en güçlü kalesinin yıkılmasıdır. Bu Rus proleteryanının, uluslararası devrimci proleteryanının öncüsü haline getirmiştir. (S.4, S.382, Len. İlk. S.15)"

İşte bunun için Rusyanın emperyalizmin çelişkilerinin kesin sonucu nu verecek olan çatışma alanı olması gerekiyordu. Bu sadece çelişkilerin Rusyada özellikle rezilce, özellikle tahammül edilmemesinden ötürü değildir; fakat bunlarla birlikte emperyalizmin çelişkilerini devrimci yönden çözümlenmeye sahip gerçek kuvvetin sadece Rusyada olmasından ötürüyüdü.

"Burjuva demokratik devrimin sosyal devrime dönüştürülmesi, tek bir süreç içinde her iki devrimin yapılması kastediliyor." Ve bu devrimin gelişmesinin taa ilk gününden zorunlu olarak uluslararası bir karakter alması ve sonuç olarak emperyalizmi temelinde sarsması gerekiyordu. (Stalin, Leninizmin İlk. S.14)

Bu değerlendirişin doğal sonucu itz Rus proleteryanının birbirinden farklı iki savaşı tek bir süreç içinde yürütecekti. "Burjuvazi ile proleterya arasındaki savaş bütün Avrupada gündemdedir. Bu savaş çoktan Rusyaya ulaştı. Çağdaş Rusyada devrim muhtevasını veren, savaş halindeki güç de gildir. Fakat heterojen ve farklı iki savaştır. Birincisi savaş bugün otokratik bünyenin bağrında verilmelidir, köleliğe dayanır. Öteki ise, gözlerimizi önünde doğan geleceğin burjuva demokratik düzeni içinde yer alan savaştır. Biri özgürlük-Burjuva toplumunun özgürlüğü için, demokrasi için verdiği savaştır; öteki toplumun sosyalist örgütlenmesi için, proleteryanın burjuvaziye karşı giriştiği sınıf mücadelesidir. Şu halde karakterleri ve amaçları ile kavgada kesin bir tavır takınmaya yetenekli sosyal güçlerin birleşimi bakımından, birbirinden tamamen farklı iki savaşı aynı zamanda yürütmek gibi zor ve ağır basan görev sosyalistlere düşmektedir. (Lenin, Sosyalizm ve Köylüler, İşçi Köylü İttifakı, s. 15) 1905 Rus burjuva devrimi arifesinde bolşevik Devrim perspektifi bu idi. --Yazının amacını dikkate alarak, sürekli devrim teorisinin sosyalist toplumdaki sınıfsız küp topluma kadar devam eden Kültür İhtilali sürecini tahlilimizin dışında tuttuk. --

Görüldüğü gibi Leninist Kesinti Devrim teorisinin özü, bir ülkenin sosyalistlerinin karakterleri, hedefleri, ittifaklarıyla tamamen birbirinden farklı iki devrimin savaşının tek bir süreç içinde vermelerine dayanmaktadır. Bir başka deyişle, emperyalist dönemde bütün bu ülkelerde

Sadece Rusyanın batının mali sermayesinin doğunun sermayelerine bağlayan batı emperyalizminin baslıca desteğini teşkil etmesinde itirinde değildir.

devrimini zafere götürecektir tek güç Proleterya'dır. Yani demokratik Devrimin önünde sadece proleterya olabilir. Ve emperyalist dönemde Burjuva demokratik devrimini yapan bir ülke, şartlar ne olursa olsun Sosyalizme gider. Bu devrimin özü budur. Bu tez Leninden bu yana, ileriki bölümlerde göstereceğimiz gibi derinleşip zenginleşmiştir. Emperyalist dönemde dünya konjoktli ründeki durum ne olursa olsun, burjuva demokratik devrimini yapmış bir ülkenin önünde bir yol kavşağı değil, bir tek sosyalizme giden yol oldu ğuna, Türkiyede Bilimsel Sosyalizm Adına karşı çıkanlar vardır. Menşevizmin bir başka ifadesi olan bu görüşün temsilcilerinden birisi ve bugörü şü en iyi formüle eden kişi Mihri Belli'dir. M. Belli'e göre meseleyi bu şekilde "Leninin koyduğu şekilde" koymak kaderciliktir. Ve demokratik devrimin tek bir öncüsü olduğunu ve bu öncünün de proleterya olduğunu söylemek iddiacılıktır. Meseleyi pazarlık konusu yapmaktır. Devrimde Burjuva zi öncü olamaz ama, Küçük-burjuva pekâla öncü olabilir. (Bkz. Türkiyede karşı Devrim, Türk Solu s.64, Aydınlık 9, s.270)

Bu perspektifin ayırtedici özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

1-Leninist Kesintisiz Devrim Teorisi, kapitalizmin can çekişme döneminin teorisidir. Bu teoriye sadece kapitalizmin genel bunalımın başlangıcındaki Çarlık Rusyası için değil, emperyalist kapitalist, girmemesi dolayısıyla sömürge, yarı sömürge ülkeler için de geçerlidir.

2-Leninist sürekli Devrim Teorisi Marxın sürekli Devrim Teorisinden daha da ileride, köylülerin devrimci potansiyalinin devrim doğrultusunda kanalize edilmesine dayanır. Bu teoriye göre köylü ordusuna, emperyalist dönemde proleterya kumanda edecektir.

3-Çarlık Rusyası gibi ülkede Burjuva demokratik devriminin proleterya devrimine-Sosyalist devrimine dönüştürülmesi için; iktidara geçmiş olan Avrupa proleteryasının yardımı şarttır.

2. Enternasyonalin Rusya kolu olan Rus sosyal Demokrat işçi partisinin Menşevik Hizbinin devrim perspektifi, 2. Enternasyonalin resmi devrim anlayışının doğal sonucu olarak, Bolşevik Hizbinin tam tersi idi. 2. Enternasyonalin ortodoks anlayışına göre ilk proleterya Devrimi kapitalizm ve demokrasinin en gelişmiş olduğu, proleteryanın nüfusunun çoğunluğu teşkil ettiği bir ülkede patlak verecekti. Ve bu ülkede patlak veren devrim, önceki ülkelere sıçrıyacaktı. Böylece dünya devrimi zamandas olacaktı.

Bu düşünceden hareket eden Menşevizme 1900 lörde Dünya Proleter devriminin patlak vermesinin objektif şartları-ve de henüz proleteryanın iktidarı ele geçirdikten sonra gerekli olan yönetici kadroların tam oluşmamasından dolayı Rusyadaki demokratik Devrimde Proleteryanın önderlik etmesi düşünülemezdi. Bu şartlar olgunlaşınca kadar ki süre içersinde de Rus Liberal Burjuvazisi bir Burjuva Devrimi yapmalı, proleterya da ona destek olmalıdır. Beklenen gelen kadar "Batı Tipi demokratik ortamda" Rus proleteryası parlamenter mücadele metodu ile güç toplardı, güçlenirdi. Menşeviklerin sürekli devrim teorisi saçma ve anarşist teoridir. Bu teori Marx ve Engels'in 1840-50 dönemi arasındaki yanlıgılarından hareket etmektedir. Marx ve Engels daha sonraları yanıldıklarını itiraf ederek bu teoriyi terketmişlerdir. Ve Marx 1859 da yayınlamış olduğu "Ekonomi Politigin Eleştirisine Katkı'nın önsözünde yapmış olduğu devrimtanımıyla la bu teoriyi mahküm etmiyor muydu?

Proleterya ancak tek bir devrimle uğraşabilir, o da kendi öz devrimini olan sosyalist devrimdir. Bunun için burjuvazinin kendi devrimini yapması, kapitalist üretimini geliştirmiş olması şarttır. Üretici güçler olgunlaşmadan, nüfusun çoğunluğunu proleterya oluşturmadan, burjuva toplum düzeni Rusyaya yerleşmeden proleteryanın iktidarı ele geçirmesi di-

+ gelişme sürecine
- olgun olmadığı için

ye birşey söz konusu alamaz. Menşevizmin Rusya proleteriyası için öngördüğü devrim teorisi de budur. Her iki teori, bir sonraki bölümde üzerinde duracağımız gibi Bolşevik-Menşevik parti anlayışının temeli olmuştur. Dünyayı ayrı yorumlayanların değiştirme araçlarının da ayrı olacağı açıktır.

4-BOLŞEVİKLERİN VE MENŞEVİKLERİN PARTİ ANLAYIŞI

Leninist sürekli devrim teorisi, proleterya zayıf bir ülkede, ihtilalci insiyatifin çeşitli imkânlarının-bu imkânların en önemlisinin köylülerin devrimci potansiyelidir- devrim için kullanılmasına dayanır. Belli bir tarihsel aşamanın sınıfsal karakteriyle bu aşamada sınıfların fiili rolleri arasında farklılık bu teorinin temelidir. Bu farklılık Leninist devrim teorisinin volanterist yönün ağır basması nın sonucudur. Marx ve Engelsin devrim teorisinde o zamanın somut şartlarından dolayı, Ekonomik ve sosyal determinizm yönü, volanterist yöne daha ağır basmaktadır. Leninist teoride ise politikanın ekonomiye oranla, belirleyiciliği ağır basmaktadır. Yani "ihtilalci insiyatif temeldir." Temel olması demek, tek başına belirlenmesi demek değildir,

"Politika ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Politikanın ekonomiye nazaran önceliğini kabul etmek yerinde olmaz. Aksini düşünmek Marx'izmin A, B, C sini unutmaktır. (Lenin C.42, s.278Frz.)" Leninist devrim teorisindeki ihtilalci insiyatif ve politikaya öncelik ve ağırlık verme düşüncesi Leninist parti anlayışını biçimlendirmektedir. Lenine göre Proleteryanın İŞÇİLER ve DEVRİMCİLER olmak üzere iki örgütü vardır! İşçilerin örgütü ilk önce mesleki bir örgüt olmalıdır. Buna karşılık devrimciler örgütü herşeyden önce ve başlıca mesleği devrimcilik olan, eylem olan adamları kucaklamalı..."

Bu anlayışa göre proleterya tamamen profesyonel devrimcilerden oluşmalıdır. Parti profesyonel devrimcilerin oluşturduğu bir savaş örgütüdür. Bu profesyonel devrimciler; toplumdaki mevcut düzen ile bütün bağlarını koparmış, sadece boş gecelerini değil bütün ömürlerini-adamış ve asgari Marxist formasyondan geçmiş, belirli konularda uzmanlaşmaya yönelmiş kişilerdir. "Başlangıçta bu profesyonel devrimcilerden oluşmuş partilerde sınıfsal köken aranmaz, ayırım yapılmaz" Böyle bir örgütün özelliği karşısında işçilerle aydınlar ve hele hele ayrı meslekler arasında her türlü fark silinmelidir. Besbelliki bu örgüt çok geniş ve mümkün olduğu kadar gizli tutulmalıdır (Le. La.S.140")

Görüldüğü gibi başlangıçta parti ile sınıflar arasındaki ilişkiler daha çok objektiftir. Yani ideolojiktir. Başlangıçta önemli olan. Leninin deyişiyle, parti üyelerinin işçi ve öğrencilerden değil de, profesyonel devrimcilerden oluşmasıdır. Profesyonel devrimcilerin teşkil ettiği savaş örgütünün objektif olarak proleteryanın devrimci iradesini temsil etmesi şarttır. Proleteryaya bilinç, bu örgüt aracılığıyla dıştan iletilmektedir. Çünkü bu örgüt sosyalist hareketi temsil etmektedir. "Devrimci Sosyal Demokrasi proleterya örgütü ile mesleki örgüt kastediliyor" Ayrılmaz surette bağlantılı jakobinleri temsil eder" der Lenin..

Bu örgüt yarı askeri bir örgüttür. Yani demokratik ve merkeziyetçilik ilkesinde, demokratik yan değil de, merkeziyetçilik yan ağır basar. "Bu burjuva demokrasisi olmayan her ülkede böyle midir?" "Devrimci Sosyal demokrasi nin örgütlenmedeki ilkeleri demokrasiye karşı hiyerarşik yapı ve yahut diğer bir deyişle ekonomiye karşı merkeziyetçiliktir. Bunlar eyyamcılarının savunduklarının tam tersi ilkelerdir. Sonuncuların savundukları ilke tabandan yukarı tırmanmak istedikleri için, en uzakta ki otonomiye demokrasiye varıncaya kadar varır. Fakat Devrimci Sosyal demokrasi, iktidar mücadelesini yukarıdan başlattığı için bölümlerin karşısında merkez teşkilatı haklarını ve iktidarı genişletmesini savunur," (Lenin, Bir adım ileri İki adım geri) Leninin "bize savaş örgütü verin

+ Galiba Tarcinin

- Devrimci

x

Rusya'yı altüst edelim" dediği parti örgütünün niteliği ve işlevi budur.

Fakat bu şekilde bir savaş örgütünün ilkeleri üzerine kurulmuş bir partizanın bir savaş örgütü olabilmesi için, geniş proleter kitlelerininii cadele içinde kucaklaması gerekir. İlk etapta işçilerin çoğunlukta bulunması gerekiyordu. Önemli olan sınıfsal köken ne olursa olsun, örgütün profesyonel devrimcilerden oluşmasıdır. Fakat ikinci etapta işçilerin mutlak bir çoğunluk teşkil etmesi şarttır." Bu ilke halk savaşını vermek zorunda olan ülkeler için geçerli değildir. Bir başka deyişle bu ikinci etapta, işçilerin mutlak çoğunlukta olması bu ülkeler için şart değildir. Eğer halk savaşını verilecekse kırlık bölgelerde geniş yoksul köylüleri kucaklamalıdır. Partili emekçiler arasında nicelik bakımından, köylüler işçilerden daha ağır basar bu ülkelerde. Bu leninist parti anlayışının zaman içinde derinleşmesi, devrim teorisindeki volanterist yönün daha ağır basmasının doğal sonucudur." 1902 de partinin dar tutulmuş bir azınlık örgütü olmasını söylüyen "Lenin: "Üçüncü kongrede ifade etmişim. Artık bunun modası gitti. Şimdi parti örgütlerinde sosyal demokrasiye bağlı her aydına karşılık, birkaç yüz sosyal demokrat işçi olması arzu edilir. Parti proleteryanın siyasi kitle haline dönüştüğü zaman, partisinin savaş örgütü olmasından bahsedilir. Ve bu savaş örgütlerinin üyeleri ikili bir karaktere sahiptir.

Lenin, partinin yapısının iki kısımdan meydana gelmesini ileri sürüyor. A) Önde gelen parti işçilerinden esas olarak profesyonel ihtilalci, yani parti çalışması dışında hiçbir işle uğraşmayan; gerekli teorik bilgiye, tecrübeye, örgütsel pratiğe, çarlık polisi ile döğüşmeye ve ellerinden kurtulma ustalığına sahip, parti işçilerinden meydana gelen sıkı düzenli bir kadro.

B) Yüzbinlerce emekçinin sevgi ve desteğini kazanan geniş ve mahalli parti örgütleri ağı ve çok sayıda parti üyesi (SSKPT.S.353)

İşte Bolşevik parti anlayışı budur. Proleterya devrimi ile burjuva devrimi arasında Çin seddi sokan, proleteryanın devrimci akımını, kapitalizm ve Demokrasinin Rusyada gelişeceği, proleteryanın nüfusun belli bir çoğunluğu elde edeceği bir zamana ertelenmiş Menşevik Devrim teorisi, parti konusunda da olduğu gibi yansıyordu. Menşeviklere göre Rus işçi sınıfı henüz zayıf ve cılızdı. Gizli kurulan RSDIP ise Proleterya ve aydınlardan organik bağlar kurmuş değildi. Sadece ilkelere işçileri temsil eden aydınlardan oluşmaktaydı. Bunun için bu parti henüz gerçekte, bir proleterya partisi değildi. Görüldüğü gibi menşevik anlayış, örgütlenmenin ilk aşamasında işçilerin çoğunlukta olmasını öngörmekteydi, şart koşmaktaydı. Burjuva devrimi Rusyada belli bir burjuva yasallığını getirecektir. İşçiler bu burjuva özgürlüğünden yararlanarak biraraya gelebilirlerdi. Biraraya gelen işçiler, kendi sendikalarını, örgütlerini ve partilerini oluşturacaklardı. Profesyonel ihtilalcilerin partisi diye bir kavram, çoğunluğun devrimi olan sosyalist devrimi savunan Marxistlere ait olamazdı. Bu kavram azınlık devriminin devrimcileri olan Jakobinlere, küçük burjuva devrimcilerine aittir. Bu, komplocu Blanquistlerin partisi olabilirdi. Ama devrimi kitlelere dayandırmayı amaçlıyan, çoğunluğun devrimini yapmak isteyenlerin olamazdı. Hele proleter kökenli olmaları, profesyonel devrimci adı altında proleteryanı temsil etme ve onlara bilic götürme iddialarını tamamen Marxist olmaları düşüncelerinin mahsulüdür." Bilincin içten İLETİLMESİ MESELESİ VE ÇİN SEDDİ TEORİSİ aynı ideolojik bütünün parçalarıdır. Burjuva devrimi ile , sosyalist devrim arasında Çin Seddi sokanlar, her zaman ve her yerde değişik laflarla, bilincin dıştan iletilmesine karşı çıkarlar. Bu sadece 1900lerin çarlık Rusyasının ekonomistlerine ve sonra bu görüşü kabul etmiş olan Menşevik hizbine özgü değildir. Menşevi

sevizm emperyalist çağın her döneminde ve her ülkede ~~vay~~ ~~bu~~ ~~ya~~ ~~ya~~ ~~bu~~ ~~kalık~~ tasoldu-~~da~~ ~~ma~~ yaşama imkânı bulmuş oportünist bi akımdır. Örneğin Türkiye' Çin Seddi teorisyenlerinden Mihri Belliye göre bilincin dıştan iletilmesi ni söylemek yanlıştır. Hem Lenin, Kautsky'den aktardığı bu düşünceden tek bir kere bahsetmiş ve bir daha ağzına almamıştır, konu etmemiştir. Lenin sonradan bu düşünceden vazgeçmiştir. Bu görüşe göre Lenin bilincin dıştan değil, içten iletilmesini savunmuştur."

Mihri Belli'ye göre ilk etapta proleteriyayı bilinçlendirecek ve örgütlendirecek olan profesyonel devrimciler değildir (bkz. Mihri Belli, Milli Demokratik Devrim, s.49-52) Mihri Belli bir sosyalist aydın olarak bu anlayışa, hayatının düsturu olarak sonuna kadar sadık kalmıştır. Ve bu yüzden hayatının sonuna kadar da proleteriyayı bilinçlendirme ve örgütlendirme me-selesiyle hiç uğraşmamıştır. Çünkü onun ekonomist anlayışına göre prole-terya kendi kendine bilinçlenecektir. Proleter kökenli olmıyan sosyalist-lerin ona dıştan bilinç götürmek görevi değildir. O zaman bu anlayışa göre Mihri Belli gibi proleter kökenli olmıyan sosyalistlerin görevi, prole-teryanın dışındaki sınıfları, örneğin küçük-burjuvaziye bilinçlendirmek ve örgütlendirmektir. Ve Mihri Belli de bütün ömrü boyunca bu görevi yeri-ne getirmeye çalışmış ve çalışan bir sosyalisttir. Bu konudaki çalışmala-rını içine alan yazılarına bakmak kâfidir.

Proleteryanın yönetimi en demokratik yönetimdir. Onun partisi en demok-ratik partidir. En demokratik şekilde aşağıdan yukarı doğru kurulur. 1905 bu burjuva deriminin oluşturacağı özgürlük ortamında sadece işçiler değil ge-miş halk kitleleri de geniş tutulmuş "NON PARTİZAN" sovyetler içinde örgüt-lenmektedir. Bu kendi kendini yöneten, yerli belediye seçimlerine katılan proleterya belidiyelerinin ve kendi işçi örgütlerinden ~~KKK~~ ~~KKK~~ ~~Meclis~~ "e ge-çiş olan Milli kongre oluşturacaklar. Böylece gerçek bir burjuva perlemen-ter ortam Rusyada yerleşecek ve halkı yanına çekecektir. Ve buyüzdten parti bütün işçilere ve sosyalist aydınlara açık olmalıdır, geniş tutulmalıdır. İşte menşevik örgüt anlayışı budur. Görüldüğü gibi iki farklı parti anlayı-sı, farklı iki devrim anlayışından başka birşey değildir.

5-1906 DEVRİMİ VE LENİNİN ÖNGÖRDÜĞÜ DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ:

Leninin öngördüğü demokratik devrimi karakterize eden unsurlar şunlardır:

1-EMPERYALİST DÖNEMDE TARİHİ İLERİYE GÖTÜREN LOKOMOTİF PROLETERYADIR

Bu yüzden Rus Liberal burjuvazisi, artık tarihi kaçırmıştır. Burjuva devrimin önderi, sonuna kadar tek devrimci sınıf olan proleterya'dır. "Prole-terya durumu gereği, en ilerici ve biricik tutarlı sınıf olduğundan Rusyada ki genel demokratik devrimci harekette başrolü oynamalıdır" (RSDİP nin 3. Kongra kararı, İki Taktik, S.80)

2-DEMOKRATİK HALK DEVRİMİN TEMEL GÜÇLERİ İŞÇİLER VE KÖYLÜLER VE ŞEHİR

KÜÇÜK BURJUVAZİSİDİR"...Çarlık üzerinde kesin zaferi gerçekleştirecek o-lan halktır-Eğer temel güçleri ele alıyorsak Şehir, köy+burjuvazisini bu-güçler arasında dağıtıyorsak"çünkü küçük burjuvazi de halktır-proleter ve köylülerdir. (Lenin, I. Taktik s.56)

3-DEVİRİMCI TEMEL GÜÇ BİRİMİ İŞÇİ VE KÖYLÜ İTTİFAKIDIR..İşçi ve köylü it-fakı üzerinde biraz duralım. Lenin çarlık Rusyasındaki kırılık bölgeyi tah-lil ederek, devrimci politikayı şu şekilde tesbit etmektedir: "Gerçekte ya-kın ve uzak amaçlarıyla üç ayrı sosyal sınıf vardır: Büyük toprak sahip-leri, varlıklı köylüler ve kısmen orta köylüler, nihayet proleterya... Böyle bir durumda proleteryanın görevinin taşınması zorunludur. Köy burjuvazisi ile her türlü kölelik zihniyetine karşı, tarım feodallerine karşı: İşte köy proleteryasının ve sosyal demokrat idelogunun izliyeceği yol..

+ Küçük
* temel

(Proletarya ve köylüler, işçi ve köylü ittifakı S. 10)

Ve Lenin birgün işçi ve köylü proletaryasının köylü ve tarım proletaryasının sosyalist devrim ile kurtulacağını belirterek, onların örgütlerinin Proletarya Partisi olduğunu söylemektedir. (RİSDİP, PROLETARYANIN sınıf Partisi, köy proletaryasının bağımsız sınıf olarak örgütlenmesi yolunda durmadan çaba gösterir. Bir an bile unutmadan iki tarım proletaryasını onun çikarlarıyla köy burjuvazisinin çıkarları arasında çelişki bulunduğunu ve ancak köylülerin ve şehir proletaryasının burjuva toplumunun bütününe karşı olan mücadelesinin yoksul köylülerin bütün kitlesini yoksul köylüler olmak ve sömürüden kurtaracak biricik devrim olan sosyalist devrimin zaferini sağlayabileceğini anlatmak onun görevidir a.g.e. S.13)

Lenin in bu ta hililerinden sonra rus demokratik halk devrimdeki işçi köylü ittifakı iyice aydınlığa kavuşur. Bu, Parti içinde ve dışında olmak üzere ikilidir. Parti içinde şehir ve köy proletaryası ile yarı proleter unsurlar ve yoksul köylüler ittifakı söz konusudur. Orta ve yarı köylüler ittifakı ise Parti dışında ayrı sınıf ve tabakaları dışında olacaktır. Başka deyişle, her iki partilileri arasında olacaktır. **DEVİRİM İŞÇİ VE KÖYLÜ PARTİSİNİN GÜÇ BİRLİĞİ SONUCU OLACAKTIR. FAKAT BU İTTİFAKA EGEMEN OLAN PROLETARYADIR. BU İTTİFAKI YÖNLENDİRECEK DEVİRİMDE HEGMONYA KURACAK PARTİ PROLETARYANIN SINIF PARTİSİDİR.**

Bu konuya ilişkin olarak Lenin diyor ki: RSDİP nin 3. kongresinde formüle edilen bizim taktik şiarımız ise demokratik devrimci ve cumhuriyetçi burjuvazinin şiarları ile uygunluk durumundadır. Burjuva ve küçük burjuva zı rusyada büyük bir parti teşkil etmektedir. Ama bu partini unsurlarının varlığından şüphe etmek için ülkede şu anda olup bitenlerden hiç bir şey anlamamak lazımdır. Bizim niyetimiz büyük ~~klonkittenlerden~~ rus devriminin başarılı olduğu bir durumda, sosyal demokrat bir parti tarafından örgütlenmiş proletarya değil ama, bizim yanımızda pek ala yürüyebilecek küçük burjuvaziye yönetmektedir. (İki tak. S. 46)

DEVİRİM ŞEHİRLERDEN KİRLERE DOĞRU BİR ROYA TAKİP EDECEKTİR. Çarlık despotizmi büyük şehirlerdeki proletaryanın ayaklanması sonucu görülecektir. Ve devrim yukarıdan aşağı doğru şehirlerden kirlere doğru örgütlenecektir. Bu hareket şimdiden silahlı bir ayaklanma durumuna geldiğine göre ve Proletarya bu ayaklanmada en enerjik yönünü oynayacağına göre ve rusyada devrimin kaderini Proletarya tayin edeceğine göre Proletarya silahlı olmak ve aynı zamanda silahlı ayaklanma ve bu ayaklanmada doğrudan doğruya önderliğinin planlarını hazırlaması için enerjik tedbirler alınması ve bu maksatla gerekliğinde özel parti militanlarını gurup gurup düzenlenmesi. Lenin in iki Tak. S. 80 -I Lenine göre bu ayaklanmada Proletarya baş rolü oynayacaktır. Devrim işçisi mils kuvetlerinin ve işçi ordusunun kızık ordu ayaklanması sonucu zafere erecektir. Fakat işçi sınıfının zaferi sağlayabilmesi için köylülerin desteğini sağlaması için köylülerin desteğini alması şarttır. Kurulacak iktidar temel güçlerin iktidarı olacaktır. İşçi köylülerin devrimci diktatöryası devrimin çarlığa karşı kesin zaferi Proletarya ile köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğüdür. İki tak. S. 58. Burada oldukça önemli bir konu üzerinde kısaca duralım. İki taktiki diktatörya okuyan okuyucu görecektir ki Lenin in köylüleri ve şehir küçük burjuvazisini temel güç olarak sadece Proletaryadan bahsetmektedir. Ayrıca Leninizmin ilkelerinde Stalin Demokratik Dev-

rim aşamasında sadece temel güç olarak proleteryaı saymakta, köylülük ten ise yedek güç diye bahsetmektedir. Mesele şudur: Köy ve şehir küçük burjuvazisinin de temel güçlerin içinde olduğu ve demokratik halk devrimi, şehirlerde halkın silahlı ayaklanması ile safere erecek tir. Bu ayaklanmada proleterya KATILMASI OLARAK en enerjik ve aktif rolü oynıyacaktır. Proleterya halk kitlelerini kendi safına çekecek. Silahlı ayaklanma sonucu olarak iktidarı ele geçirip, ve işçi köylü devrimci diktatoryası kurulacak.

Görüldüğü gibi TEMEL KİTLE KUVVETİ İŞÇİ sınıfıdır. Köylülerin devrimdeki rolü SINIF KATILMASI OLARAK ikinci derecedendir, nisbidir. Proleterya TEMEL GÜÇ tür, Köylülük YEDEK GÜÇTÜR şeklindeki Leninin ve Stalinin formülasyonu devrimin ağırlık merkezinin şehir olması ve bu nun sonucu olarak, devrimin temel kitle gücünün Proleterya olmasından dır. Aynı durum, yani demokratik devrimde sınıfların mevzilenmesine ilişkin formülasyon da vardır. Mao'nun Yeni Demokratik Devrim Formülasyonun da bazan temel güç köylülerdir? Bazan da "İşçiler köylüler ve ve Şehir küçük burjuvazisider" Dekmektedir. Bu ilk bakışta çelişkili gibi gözükken formülasyon, tıpkı Leninin formülasyonu gibi çelişkili değil Mao: "Köylüler Temel güçtür" derken elbette Şehir küçük burjuvazisinin özellikle proleteryanın, devrimde rolünü küçümsememektedir

Bu şekilde formüle etmesinin nedeni devrimin halk savaşı izlenerek kırlardan şehirlere doğru bir rota izlenmesindedir; Yeni Devrimin e dak noktasının farklılığından dolayıdır. Kırlardaki halk kitleleri köylülükler olduğu için devrimin temel gücü köylüler olmaktadır. Devrimin temel kitle kuvveti köylüler olduğu için de "Proleterya önder güçtür" Köylüler temel güçtür. Formülasyonu yapılmaktadır. Rus demokratik halk Devrimini emperyalizmin işgali altında, sömürge ve yarı sömürge ülkeler arasında da temel fark budur. Bu farklılık son derece önemlidir. Her iki formülasyonun da devrim anlayışı, örgüt anlayışı, çalışma tarzı temelden farklıdır. Bu farklılık ikinci dereceden bir farklılık değil, ideolojisi ve politik eylem çizgimizi tayin eden ESAS FAKTÖRDÜR.

Kesintisiz devrimin iki taktikteki formülasyonu, emperyalizmin işgali altındaki Türkiye için de öngörülmektedir. Dr Hikmet Kıvılcımlı bu iki taktikteki formülasyonu, açıkça Trkiyenin sınıfsal orijinalitesine uydurmaya çalışmaktadır. Dr. Hikmet Kıvılcımlı Kitaplarında: "I-İşçi partisinde İŞÇİLERİN MUTLAK ÇOĞUNLUKTA OLMASI ŞART KOŞULLUKTA TADIR. AYRICA PROLETERYANIN DIŞINDA-YANI PROLETERYA SINIF PARTİSİ DIŞIN DABİR KÖYLÜ PARTİSİNİN VARLI-VAROLMASI GEREKTEĞİNE İŞARET EDİLMEKTE DİR?. Bu konuda diyorki Kıvılcımlı Halk partisi, bir köylü partisi olmaktan uzaktır. (Halk Savaşının planları: s:19) Ancak kimi şehirler

ve kasabalara dek ve tek tük köylere dek beneklerari atmış TİP teşkilâtının ve TİP yedeğindeki örgütlerin pek çok işçi yurttaşlar da grip çoğunluğu ve güdümü büsbütün ele almadıkça, İşçi Partisi henüz bir proleterya partisi olmaktan uzak kaldığını görmezlikten gelemeziz. ÖRGÜTTE İŞÇİ SINIFININ ÜYELİĞİNİ AĞIR BASTIRMAK" lazımdır.

2-DEVİRİMCI MÜCADELENİN TEMEL ALANI OLARAK ŞEHİRLERİ SEÇMESİ-BUNUN DOĞAL SONUÇLARI OLARAK SINIF MEVZİLERİNDE TEMEL GÜÇ OLARAK PROLETERYAYI ALMASI VE ONUN IDEOLOJİK DEĞİL FİİLİ ÖNDERLİĞİNİ SAVUNMASI yani sınıf katması olarak devrimci temel kitle alması.. (HALK. Sav. Plan. s. 188-188 189) Oysa Marsist Leninist kesintisiz Devrim Teorisiz teorisi, iki taktikteki formülasyondan günümüze kadar derinleşip zenginleşmiştir.

* Hayatın kesitli değişiklikleri karşısında değişmiş yani deneylerle zenginleşmiştir.

İçinde bulunduğumuz dönem ~~Emper~~ kapitalizmin bunalımının başlangıcıdır. Türkiye Çarlık Rusyası gibi dünyanın sayılı 5-6 sömürgeci ülkelerinden biri olmasına karşın Türkiye Emperyalizmin işgali altında yeni bir sömürgeci, Marxist-Leninist sürekli devrim teorisinin iki taktikteki formülasyonu ile sınırlandırıp dondurularak onun her dönem için geçerli evrensel model olarak alıp, ülkenin sınıfsal orijinalitesine uygulamaya kalkmak, kişiyi sağ sapmaya düşürür. İki taktiği Mihri Bellinin de model olarak almış olduğunu görüyoruz; Örneğin CHP'yi Köylü Partisi, Ecevit'i köylü lideri ilan etmesi, şehirleri temel alması ..

Fakat M. Mihri Belli'yi belli bir yere oturtmak gerçekten güçtür. çizgisi, Kendi içinde tutarlı bir rotası yoktur... Onun ne dediği belli değildir. Bazan işçi sınıfının öncülüğünün şart olduğunu, bazan bunun mutlak bir gerçek olarak ele alınmanın dogmatizm olduğunu; Filipin demokrasisi şartları altında proleterya partisinin kurulamayacağını yazar. Onun tek bilinen yönü belirsizliğidir. Mihri Belli kendisinden başka hiçbir kimseye, hiçbir şeye "bilimsel sosyalizmin kurucuları dahil-inanmayan kerameti kendisinde bulan, bir sosyalisttir. O küçük hesaplar peşinde tam bir reel politikerdir" Burjuva anlamda gerçekçi bir politiktir. Ve her reel politiker gibi averiliğin zirvesinde serseri mayın gibi dolazmaktadır. **EVİRİM VE DEVİRİM AŞAMALARI:**

9-Lenine göre Emperyalist dönemde, bütün ülkelerde kesintisiz devrim anlayışı içinde proleterya devrimlerinin objektif şartları vardır. Üretici güçlerin dünya çapında ulaştığı seviye devrim yapmak için olgundur. Hazır olmayan devrimin subjektif şartlarıdır.

Leninin temel ilkelerini bir bakıma **DEVİRİMİN SUBJEKTİF ŞARTLARININ HAZIRLANMASI TEŞKİL EDER.** Bu konuda Dimitrov şunları söylemektedir: "Partimiz Bolşevik partisinin ve ölmüş Leninin önderliği altında enternasyonalin kurulmasına katıldı. Proleter devrimini belirsiz geleceğe ait bir gaye olarak değil, objektif şartları olgunlaşmış bulunan halde ledilmesi devrimin subjektif şartlarına, faktörüne yani bizzat partinin devrimini teşkilatlandırmak ve idare etmek hazırlığına ve kabiliyetine bağlı olan bir görev olarak kavradı" (Partinin gelişmesinde başlıca devreler, Halk Cum. Doğ. S. 129)

Lenin Marx ve Engels'in evrim ve devrim aşamaları ayırımında, somut durumların farklılığından dolayı ~~ayırma~~ değişiklik yaptı. Marx ve Engelse Engelse göre dünya çapında devrimin objektif şartları uygun olduğu zaman, sosyalistlerin dili Fransızca olmalıdır. Bilindiği gibi Emperyalist çağ dünya devrimlerinin objektif şartlarının olgunlaştığı çağdır. Ve durmadan durmadan yılmadan taarruz etmek zamanıdır. "Troçkist düşünce bir bakıma buna dayanır. "Düz mantığa göre böyle görününse de diyalektik mantıkta böyle değildir. Dünya devrimi asla zamandas olmayacaktır. Her ülkenin proleteryası kendi sınırları içinde aşamalı bir mücadele olmalıdır. Kurtuluş proleteryanın elindedir. Devrimler ne ithal edilebilir ne de ihraç. Ülkede devrimin objektif şartları, kapitalizmin dünya genel bunalımından başka, milli bunalımında yaşanması ile olgunlaşır.

Leninist ayırma göre devrim aşamalarında olunabilmesi için: 1-Proleteryanın bilinç ve örgütlenme seviyesinin devrim için yeterli olması, ve Devrimin subjektif şartlarının olgunlaşması B-Ezilen ve ezileni etkileyen bir milli bunalım olması şarttır. Lenin, devrimci kriz, genel anlamda devrim durumunun belirtilerini üç kategoride sıralar: 1-Hakim sınıflar için bir değişiklik yapmaksızın hakimiyetlerini sürdürmek imkânsız hale geldiği zaman (üst sınıflarda buhran), Hakim sınıfların politikasındaki buhran, ezilen sınıfların hoşnutsuzluk ve kavgalarının ortaya dökülmesini sağlayan bir gedik açıldığı zaman. Bir devrimin olması çoğu zaman alttaki sınıfların eski biçimde yaşamak istememesi yeterli değildir. Üst sınıfların da eski durumda yaşayamaması durumu hasıl olmalı. 2-Ezilen sınıfların sıkıntı ve ihtiyaçları dayanılmaz hale geldiği zaman 3-Yukarıdaki sebeplerin sonucu olarak, barışta soyul-

† değildir.

yulmalarına hiç ses çıkarmayan, ama ortalığın karıştığı zamanlarda, her bahranın yarattığı şartlarla, hem de üstteki sınıfların bağımsız tarihi bir eyleme sürüklenmeleriyle, kitlelerin faaliyetinde oldukça büyük artışlar olduğu zaman... Milli bunalımlar, kapitalizmin genel bunalım gelişmelerinin yansımasıdır. Devrim aşaması kısa bir andır. Evrim aşaması ise uzun bir süreçtir. **EVİRİM D ÖNEMİ:** Bu dönemin devrimci dili Almanca, Almanca konuşma dili döneminde ihtilalci atılıma yer yoktur. Görevi proleteriyayı bilinçlendirmek, örgütlemek, proleterya ile öncü güçlerini sıklaştırmaktır. Emekçi halk ~~kahl~~ kitlelerini devrimci Proleteryanın saflarına kazanarak, devrim için eğitmek, Eğer proleterya partisi kurulmuşsa onu, proleter siyasi kitle haline getirmektir. Çeşitli mesleki örgütler aracılığıyla kitlelerle organik bağlarını sıklaştırmak, proleteryanın ve emekçi halk yığınlarının bilinçlerini yükseltmek, demokratik muhalâfetin en sonunda yürüyerek, hakim sınıfları yoğun propaganda teşhir etmek. Parti kurulmuşsa ana görev, proleteryanın öncü müfrezesini oluşturmaktır. Proleteryanın sınıf partisi olmadığı bir evrede devrimci bir durumun olması halinde bile proleter devrimci dil Fransızca olmaz. Bu dönemin proleter çalışma tarzını Lenin şu şekilde özetlemiştir: "Propaganda ve bilinçlendirme, bilinçlendirme ve propaganda.. O sırada objektif şartlar bakımından gerçekten ön plana itilmişti.. Bütün ülkeye hitap eden haftalık olarak yayınlanması ideal gibi gözükken bir siyasi gazetenin yayınlanması için çalışma o zaman bir devrim hazırlığı çalışmasının temel çalışması olarak gözüküyor." Ne yapılmalı meseleyi böyle koyuyordu. "Silahlı eylem yerine ayaklanmanın sosyal ve psikolojik şartlarının hazırlanması şiarı, o sırada devrimci sosyal demokrasinin biricik doğru şiarıydı." İki taktik, s.79)"

1905-1907 yenilgisinden sonraki ricat taktiğini ise Stalin şu şekilde anlatmaktadır. 1900-1912 devresindeki Parti ricat taktiğinden geçmek zorunda kaldı; Çünkü devrimci eylem zayıflamıştı, devrim coştu vardı ve taktik zorunlu olarak bu olguyu dikkate almalıydı. Sonuç olarak mücadele şekilleri ve örgüt şekilleri gene değişti. DUMA4'ü boykot yerine, **Düno**'da mücadeleler ve çalışma, genel siyasi grevler yerine, özel ekonomik grevler ya da basbayağı hareketsizlik" Stalin, Lenin ilkeleri s.83,)görüldüğü gibi, Evrim Denemelerinde boykot etme, genel siyasi grevlere gitme, silahlı eylemin her türüne başvurma metotları devrimci değildir. Bu dönemde bu metotlara başvurma sol oportünizmden başka birşey değildir. Devrimci çalışma metotları başta proleterya olmak üzere emekçi kitleleri bilinçlendirme propagandası, özel ekonomik grevler ve demonkaratik muhalâfettir. **DEVİRİM AŞAMASI:** Bu aşamada proleteryanın çalışma tarzı ve şiarı tamamen değişir. 1905 de devrim aşamasında Lenin evrim aşamasının şiar ve taktikleri hakkında şunları söylemektedir: " Hareket ilerleme kaydettiğinden olaylar şimdi bu şiarları aşmıştır. Artık eskimiş, kullanılmış ve hizmetini tamamlamış eşyadır bu şiarlar (İki Tak. 2. baskı. S.79)" 20 yılı bir güne sığdıran bu kısa dönem iyi değerlendirmek gerekir. İhtilal saatının alışıl gelmiş saatlardan farklı olduğunu, tarihin hazırlanması dönemlerinden farklı olduğunu ihtilal saatlarında, yığınların.. **kit.** lerinin içini için kaynama.....nancının **EYLEM OLARAK** ifadesinin bol olduğunu iyi anlamak gerekir. Sadece tek tek grupların ve partilerin değil, münferit sınıfların iradesinden de bağımsız olan subjektif değişmeler olmaksızın devrim imkânsızdır. Bu objektif durumların, değişmelerin hepsine birden Devrim durumu denilmektedir. (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s, II8-II9) "Bugünlerde yığınların koro halinde ihtilal türküleri söyledikleri nadir günlerdendir. Dönem artık ihtilalci atılıma dönemleridir. Bu dönemde kitlelerin tek dili Fransızcadır. **FRANSIZ YÜREĞİ** veya **RJS DEVİRİMCI ATILIMI**

nin burada önem kazanmaktadır. Bu atılımdan yoksun evrim dönemlerinin nice başarılı, nice ulema devrimcisi acizliğinin, korkaklığının ve ihanetin bataklığının kulaç atar. Bu kısa dönemde, ayrıca kendi içinde GEÇİŞ DEVRESİ-TAKTİK TAARRUZ DEVRESİ VE STRATEJİK TAARRUZ DEVRESİ olmak üzere üç devreye ayrılır: A-Geçiş deresi (Fransızcası) evrim döneminin hemen bitiminden başlar. Devrim döneminin yavaş yavaş yükseldiği ve kitleleri sardığı, inançlarını kitlesel eyleme dönüştürdüğü evrenin Fransızca konuşma taktiğidir. 1905 devrim döneminde mahalli siyasi grevler, nümayişler, genel siyasi grevler ve DUMA'ya boykot, bu dönemin Fransızca aksanıydı. Bolşevik Taktiğini Stalin şu şekilde açıklamaktadır: "Nümayiş ve tezahüratlarla öncüye sokak eylemlerini öğretmek ve aynı zamanda cephe gerisinde sovyetler ve cephe asker komiteleri ve şifasıyla ihtiyatları öncüye bağlamak (Stalin, Leninizm ilkeleri, s.85)" Bu aktarılan kısım 1917 Devrim Döneminin geçiş devresi Fransızca konuşma taktiğidir. B-TAKTİK TAARRUZ DEVRESİ: Bu kısa devre öncünün şehir eylemlerini öğrendiği dolayısıyla halk kitlelerine önderlik etmeye boccerebildiği ve halk kitlelerine ayaklanmanın doğru taktiklerini öğrettiği devredir. Bu devre evre halkın devrim potansiyalinin iyice yükseldiği, devrim dalgasının en üst seviyeye yaklaştığı öncünün son hücum öncesi taktik taarruzlarının yoğunlaştığı evredir. Bu evrede amaç, düşman saflarında yalınlık ve panik yaratmak, Karşı-devrim cephesini dağıtmak ve yarıklar açmaktır. 1905 devriminin taktik taarruz devresinin devrimcinin taktikleri, barikat savaşları (sokak savaşları) ve şehir gerillasıdır. Şehir gerillası şehir proleteryasından oluşmaktadır. Şehir gerillasının çeşitli görevlerinden bir tanesi olarak, halk kitlelerinin ayaklanma taktiklerinin öğretilmesi konusunda, Lenin Moskova ayaklanmasından alınacak dersler yazısında şöyle demektedir: "Aralıktan beri bütün Rusyada süregelen gerilla savaşı ve korkunç şiddet hareketleri elbette bir ayaklanmanın doğru taktiğini öğretmekte ve kitlelere yardım edecektir. C-STRATEJİK TAARRUZ DEVRESİ-NİZAMİ ORDUYA GEÇİŞ-AYAKLANMA: 1905 in Haziri 10 Haziranında Lenin diyor ki: "Patlamalar, gösteriler-sokak savaşları-devrimci ordu birlikleri: İşte halk ayaklanmasındaki gelişim aşamaları bunlardır. Artık son aşamaya ulaştık. "İktisadi ve politik buhran iyice derinleşmiş ve en üst seviyeye çıkmıştı. Artık beklemek Leninin deyişiyle cinayettir. Stratejik taarruz nizami ordu ile, düzenli orduyla yapılır. Önce dağınık olan bütün güçler son hücumda biraraya toplanır. Bir proleter ordusu-Kızıl Ordu yaratılır. Şimdi şehir gerillası ve barikat savaşları yerini KIZIL ORDUYA bırakmıştır. Onun ayaklanma taktiğine bırakmıştır.

Ekin ayaklanmasının taktiğini Lenin şu şekilde çizmektedir: "... ayaklanmayı Marxistçe yani bir sanat gibi anlamak için aynı zamanda bir saniye kaybetmeksizin, ihtilâl müfrezelerinin GENEL KURMAYINI örgütlemeli, güçlerini taksim etmeli, güvenilir adayları en önemli noktalara göndermeli. Alexandr tiyatrosunu kuşatmalı, Piyer-Paul kalesini işgal etmeli, genel kurmay heyetini tutuklamalı, hükümete ve askeri örgüncülere "vahşi tümen" karşı, düşmanın şehrin hayati merkezlerine girmesine izin vermemek üzere ölmeye hazır müfrezeleri göndermeliyiz. Silahlı işçileri en anansız mücadelede çağıracağız. Onları telefon merkezlerine yerleştirip, ve telefonla bütün fabrikalara, alaylara, silahlı mücadele yerlerine bağlanacağız (Marxizm ve İhtilal, Nisin tezleri ve Ekin Devrimi s.167-8)" İşte Sovyetik ayaklanma bu şekilde bir süreçler. Elbetteki hayat bir şemalandırmaya harfiyyi uymaz, uygun akamaz. Her soyutlama ve şemalandırma gerçeğin bir kısmını ihmal, bir kısmını ise abartır. Ama teorik tahlil hayatın karmaşıklığını ve çok yanlılığını kolay anlaşılır hale getirerek, eylem klavuzluğ görevi yapar. Bu şemalandırmaımızdaki dönemleri mekanik bir şekilde birbirinden ayırarak değil de tek bir sürecin, birbirine girmiş halkaları durumunda görmek gerekir...

Sayın Okuyucu:

Bazı imkansızlıklar dolayısıyla teksirde yanlış yazılan cümleler olmuş ve bir doğru yanlış sayfası hazırlanmıştır. Yanlış yazılan cümleler yerlerinde işaretlenmemişlerdir. Bu yüzden önce doğru yanlış cetvelini tetkik ediniz.

- 1- 5. saife 6. Paragraf 1. satır. Büyük tarihi gelişmeler söz konusu ca .
- 2- 6. saife 3. Paragraf 2. satır. Oturup beklemeyi elbette değil.
- 3- 6. saife 4. Paragraf 6. dadır. Marks ve Engels Proleteryanın bir aşama daki..
- 4- 7. sayfa 4. Paragraf 1. satır.,.,.,. ..ulaşmazsa devrim olamaz. DEVRİM İÇİNDE, DEVRİMİN OBJEKTİF ŞARTLARININ OLGUNLAŞMASI ŞARTTIR. Marx ve Engels
- 5- 8. sayfa 7. Paragraf 17. satır. Fethetmek ZORUNDA olduğu....
- 6- 9. sayfa 2. Paragraf 9. satır. doğurduğu UMUTSUZ karışıklık.
- 7- 9. sayfa 3. Paragraf 3. satır. geriye itebilir. KAZANDIĞIMIZ BİR ÇOK MEVZİLERİ ALABİLİR Fakat.....
- 8- 9. sayfa 5. Paragraf 6. satır. Almanyadaki burjuva devrimi onun hemen ardından gelecek bir Proletarya devriminin ilk adımı olacaktır.
- 9- II, sayfada 7. Paragraf 4. satır. Ve kapitalizmin devresi buhranların genel buhranlarını KAPİTALDE ETRAFLI ŞEKİLDE İNCELEDİ.
- 10-I. sayfa. I. Cümle. Tam bir teorik keşmekeş hüküm sürmektedir. Taktik ayrılık.
- 11- I. sayfa 5. cümle bile sayılmayacak.
- 12- I. sayfa 3. Paragraf Marksizmin son derece derinliği olan son derece karmaşık bir doktrindir. Marksizmin sürekli olarak hayatın gerçekleri karşısında derinleşip, zenginleşen, kendi kendini aşan bir doktrindir.
- 13- I. sayfa 7. Paragraf (son Prag) 7. satır solda varolan teorik keşmekeş için içinde doktrin özünü kaybolmuştur.
- 14- 2. sayfa 4. Paragraf 7. satır Karşı tarafın baskı ve cebrini şiddetle bertaraf edip.
- 15- 5. sayfa 5. Paragraf 1. satır. Devrimler için ..... I4. sayfa 5. Paragraf Marx kapitalizmin bu devri bunalımının özünü .....
- 16- 19. sayfa 2. Paragraf sonu 2. enternasyonelin, oportünizmin kılasik ortodoks anlayışından başka bir şey değildir.
- 17- 20. sayfa 3. Paragrafta bir cümle eksik sadece rusyanın, batının mali sermayesinin doğunun sömürgeleri ne bağlayan batı empeyyalizminin başlıca desteğini teşkil etmesinden ötürüde değildir.
- 18- 22. sayfa ikinci Paragraf mümkün olduğu kadar gizlilikten yaktı açık olmalıdır.
- 19- 26. sayfa ilk Paragraf acaba Lenin o Paragrafta köylüleri ve şehir küçük burjuvazisini temel güçler arasında yanlışlıklarını saydı, yoksa bu bir kalem sürtüşmesimidir? Değil elbette. Lenin in o Paragraftaki formülasyonu ile kendisinin ve Stalin in yapmış oldukları öteki formülasyonlar arasında bir uyumsuzluk bir çelişki yoktur. Tam bir uygunluk ve aynıyet vardır.
- 20- 27. sayfa eksik Marx ve Engels'teki evrim aşaması ve ihtilalin objektif şartları meselesi Lenin in tahlilinde içce açıklık kazanmaktadır. Burada şüphesiz Lenin in yaşadığı döneminin Proletarya devrimler çağına okmasının ve Lenin in iki devrim tecrübesi geçirmesinin büyük tesiri vardır.